

касови апарати с фискална памет **TREMOL SB**

ИНСТРУКЦИЯ ЗА МОНТАЖ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ

<u>СЪДЪРЖАНИЕ:</u>

ОБЩИ УКАЗАНИЯ	4
Безопасна експлоатация. Опазване на околната среда	4
Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда	4
I Іравила за опазване на околната среда	4
Запознаване с ФУ.	5
овншен вид. Овсійвни части. Кравизтира Общі ви описацие на отпелците и размици.	5 A
и навие тура. Очде вла и описалие па отделлите клавиши	00 6
Принтер	6
Оперативна памет	6
Фискална памет	6
Контролна лента на електронен носител	7
Данъчен терминал	7
Функционални възможности на ФУ	7
ИНТЕРФЕИСНИ ВЪЗМОЖНОСТИ	ة
рувала с комполову. Работа с балкол скенер	
Padora c Flash namer u Micro SD kapra	
Захранване на ФУ	8
Консумативи за работа на ФУ и тяхната замяна	8
Инсталиране и въвеждане в експлоатация на ФУ	9
Видове документи издавани от ФУ	9
достъп до режимите на работа на ФУ РЕХ/СИН ВРОСРАМИРА И Г	10
	11
Оощи принципи. Функционални клавиши	11 10
подрежити па програмиране. Поограмиране на прелефициорци параметри и стойности.	ن 12
програмиране на предсулитирани параметри и стояности	13
Програмиране на символни стойности (имена).	14
Програмиране на символи чрез кодова таблица	14
Програмиране на символи чрез клавиатура	14
Позициониране на курсора (редакторски клавиши)	15
Програмиране на общи за ФУ параметри и величини [Подрежим 1]	15
конфигурации	15
Системни параметри на чу	10 19
програмиране на данъчни гоупи Подрежим 31.	
Програмиране на департаменти [Подрежим 4]	18
Програмиране на артикули [Подрежим 5]	19
Програмиране на оператори. [Подрежим 6]	19
Програмиране парола на оператор посредством баркод скенер	19
Комуникация с компютър за програмиране и отчитане на ФУ [Подрежим 7]	20
Тестове на ФУ [Подрежим 8]	20
пастронка на комуникационни параметри (подрежим з)	20
КОНЦЕПЦИЯ НА ФУ ЗА ПРОЛАЖБА НА БИЛЕТИ. ПРИЛОЖЕН СОФТУЕР	
Концепция на продажбите на билети с ФУ	21
Приложен софтуер за организация на ФУ	21
Общ изглед на приложението "ФУБУС". Създаване на автобусна линия	22
Задаване на цени на билети за автобусна линия	22
Архивиране и зареждане на автобусни линии	23
і ірограмиране на автооу⊂ни линии в Фу	23
четене на авторусни линии ОГФУ Работа с припожението "фубус ПИНИЯ"	23 24
Чатене и запаване на ланни за текуша пиния в ФУ	27 24
РЕЖИМ "Автобусни линии"	
РЕЖИМ "ПРОДАЖБИ"	
Достъп до режима	
Работа с ФУ при продажба на билети за пътуване	26
Специфични особености.	26
Начин на работа. Функционални клавиши	26
Примери. Клавишна последователност	27
изоор на маршрути и тип оилет.	27
задавале па номер място на пътника, дата и час на трътване и отстълка от превозната цена Потътъкление на билат. Поавиза с върежизане на поличена от клиента сима.	8∠ 29
Издаване на билет срещи тапон със задаване на номер тапон и сума	20
Примерни бонове за билети и линии.	29
Работа с ФУ в режим продажба на стоки и услуги	31
Специфични особености.	31
Функционални клавиши	31
Пример. Регистриране на продажби в департамент и на артикул и плащане	33
генистриране на процентни отстъпки и надоавки Коренина в списантски фискараци бод	34
Допълнителни видове плащане. Пресмятане на ресто. Смесено плашане.	34 34

Инструкция за монтаж и експлоатация. Ръководство за потребителя

······································	
Издаване на копие на клиентски фискален бон (ДУБЛИКАТ)	
Продажба на артикули посредством баркод скенер	
Примерни бонове за продажба на стоки и услуги	
Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой	
Примерни бонове за служебно въведени / изведени суми	
Сторно операции	
Примерни бонове за сторно операции	
ОТЧИТАНЕ НА ФИСКАЛНОТО УСТРОЙСТВО	
Избор на режим	
Видове отчети	
Дневен отчет "Отчети X". Дневен финансов отчет "Отчети Z"	
Отчет по билети "Отчети Х, Z"	
Отчет по департаменти "Отчети Х"	40
Справки по артикули "Отчети Х"	
Отчет по артикули с нулиране "Отчети Z"	40
Справки по оператори "Отчети Х"	40
Отчет по оператори с нулиране "Отчети Z"	40
Стандартизирани отчети на фискалната памет "Отчети Х, Z"	41
Допълнителни отчети на фискалната памет "Отчети X, Z"	41
Четене на данни от КЛЕН "Отчети Х, Ζ"	41
Изчисляване на текущ оборот. Печат на налични суми "Отчети Х"Хиточно и страните на текущ оборот. Печат на налични суми "Отчети Х"	
Експорт на съдържанието на КЛЕН в CSV файл "Отчети Х"	
Примерни отчети	
Отчет по билети	
Дневни отчети	
Отчети на ФП	
Отчети по Оператори и Артиулен	47
Отчети на КЛЕН	
АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ	
Грешка в оперативната памет на ФУ "НУЛИРАН РАМ"	
Грешки във фискалната памет на ФУ	
Грешки в КЛЕН. Работа с КЛЕН, различна от текущата	50
ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ	
Съобщения изписвани на дисплея на ФУ	
Съобщения за грешки и блокировки, отпечатвани на принтера	51
Блокировки при програмиране	

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Настоящият документ е предназначен да запознае потребителя на касовия апарат с възможностите му, както и с правилата за безопасната му експлоатация. Ръководството съдържа необходимата информация за програмиране, регистриране на продажби и отчитане на устройството.

БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда

 - Не инсталирайте уреда близо до източници на течаща вода и не го мокрете с вода или други течности. Не инсталирайте уреда върху нестабилни повърхности, за да се избегне падането му. Не инсталирайте уреда близо до източници на топлина. Избягвайте инсталирането на уреда върху вибриращи повърхности или повърхности, проводящи вибрации.

- Захранването на уреда да става само и единствено от захранващия адаптор, включен в комплекта на изделието.

- Адаптора да се включва само в ел. контакти с 230V напрежение и честота 50Hz. За захранване на уреда използвайте само ел. контакти, които отговарят на стандарта. Ако контактът не отговаря на изискванията, извикайте електротехник да го приведе в съответствие. Ако използвате удължител, той следва да отговаря на същия стандарт. Не включвайте в същия удължител електромотори, отоплителни уреди и други енергоемки консуматори. Не оставяйте захранващият кабел на места, където може да бъде притиснат или настъпен.

- Не манипулирайте вътрешността на уреда с метални предмети поради опасност от токов удар.

- При зареждане на хартия не докосвайте термоглавата на печатащия механизъм. Това може да доведе до трайна повреда или до неправилна работа на устройството.

 Изключвайте уреда от електрическата мрежа преди да го почиствате и не използвайте агресивни почистващи препарати.

- Не се опитвайте да ремонтирате уреда сами. В случай на проблем се обърнете към обслужващият Ви сервиз.

- Изключете уреда от мрежата и се обърнете към сервизната Ви организация в следните случаи: ако захранващия адаптер на уреда е повреден; ако уреда е залят с течност; при механична повреда на уреда; ако уреда не функционира нормално.

Правила за опазване на околната среда

• Етикетът, представляващ зачертано кошче за боклук, който можете да видите върху вашия продукт, означава, че този продукт не трябва да се изхвърля заедно с обикновените домакински отпадъци. За предпазване от евентуални щети върху околната среда или човешкото здраве, моля, отделете този продукт от останалите отпадъци, за да се гарантира, че той ще бъде

рециклиран по екологично съобразен начин. За повече информация относно наличните места за събиране на отпадъци, моля, свържете се с местните власти или търговеца, от когото сте закупили този продукт.

ЗАПОЗНАВАНЕ С ФУ

Касовият апарат TREMOL SB е последно поколение фискално устройство (ФУ), предназначено за регистриране на извършените продажби на билети за автобусен превоз, както и допълнителни продажби присъщи за обикновенни търговски обекти. Устройството отговаря на Българското законодателство, включително последните изменения на Наредба Н-18 на МФ.

ФУ притежава удобна клавиатура и вградени дисплеи за оператора и клиента, както и вграден принтер за отпечатване на документи.

ФУ притежава енергонезависими Фискална памет (ФП) за съхранение на специфични данни, както и памет за Контролна Лента на Електронен Носител (КЛЕН) за съхранение на копията на всички издадени документи. При необходимост същите могат да бъдат отпечатани или експортирани във файл.

ФУ притежава вграден **Данъчен терминал** (**ДТ**) за осъществяване на дистанционна връзка със сървъра на Националната Агенция по Приходите (НАП).

Външен вид. Съставни части

Описание:

- 1. Клавиатура;
- 2. Дисплей за оператора;
- 3. Капак на принтера с процеп за хартия;
- 4. Клиентски дисплей;
- 5. Интерфейсен панел.

Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши

Клавиатурата на ФУ се състои от няколко групи клавиши, условно разделени според функционалното им предназначение:

Клавиш за включване и изключване [0107].

Цифрови клавиши: от 1 до 9 включително 0 и · - служат за въвеждане на цифрова информация във ФУ;

Клавиши за регистриране на продажби на стоки и услуги: D1 до D4 за

департаменти и РШ за артикули;

Функционални клавиши: всички останали, реализиращи специфични операции с ФУ. Разяснени са подробно по-долу.

Дисплей (индикация)

КА притежава два буквеноцифрови дисплея за оператора и клиента, позволяващи визуално контролиране на работата с КА.

Принтер

ФУ притежават вграден високоскоростен и безшумен LINE-THERMAL принтер с разделителна способност 8 точки/мм. и скорост до 75 мм/секунда, отпечатващ по 38 символа на ред.

Оперативна памет

Неразделна част от ФУ, служеща за запомняне на регистрираните суми на продажбите, програмираните параметри и друга служебна информация.

Фискална памет

Във фискалната памет се записват всички данни съгласно изискванията на наредба Н-18 / 13.12.2006 г. на МФ. Унищожаването или промяната на тези данни е невъзможно.

Блокът фискална памет (ФП) е изпълнен във вид на модул. Производителят запечатва модула фискална памет с "пломба", гарантираща невъзможност за неоторизиран достъп.

Контролна лента на електронен носител

Контролната лента представлява сменяем модул енергонезависима памет, предназначен за съхранение на копията на издаваните документи от ФУ. Разпечатването на документи се извършва както за цялото съдържание на КЛЕН, така и по зададен диапазон (от дати, от номера отчети, или номера документи).

ФУ съхранява документи само в текущата инициализирана КЛЕН, като се позволява работа и с други КЛЕН от същия вид (с предходен номер или от друго уво). В този случай е разрешено единствено отпечатване на съдържанието на КЛЕН.

Инициализираните от ФУ КЛЕН имат независими поредни номера, отбелязвани в дневните финансови отчети и в отчетите на ФП.

Обема на КЛЕН позволява съхранение на минимум 2 000 000 реда. При оставащи по-малко от 30 000 свободни реда в КЛЕН, в края на всеки дневен финансов отчет се отпечатва съобщение "НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН", което е индикация, че се налага смяна на КЛЕН. При оставащи по-малко от 5 000 свободни реда в КЛЕН не се допуска започването на нов документ, който да се буферира в КЛЕН, с изключение на дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП. Така се гарантира отпечатването и буферирането на всички документи, свързани с приключването на текущия ден.

Данъчен терминал

Данъчният терминал (ДТ) е вграден в ФУ. ДТ осъществява дистанционната връзка между ФУ и НАП, чрез използване на преносна мрежа на мобилен оператор, по изградена за целта на обслужваните от него ФУ VPN мрежа.

ДТ има вградена data SIM карта, чрез която получава задачи чрез SMS-и и изгражда IP връзка посредством пакетно предаване на данни в мрежата на мобилен оператор за http комуникация с НАП.

ДТ работи с времето на часовник-календара на ФУ.

ФУНКЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ФУ

ФУ поддържа следните основни регистри:

Данъчни групи	до 8 с възможност за забрана/разрешение на последните 4				
Записи във ФП	2000 за дневни отчети + 270 за специални събития				
Оператори	до 20 с програмируемо име (20 символа) и парола (до 6				
	цифри)				
Плащания	1 основно В БРОЙ (национална валута)				
	10 допълнителни според схемата за предаване на данни към				
	НАП. Последните 2 са с програмируемо име (10 символа).				
	1 валутно с програмируем курс към основното (приравнява се				
	към основното според курса)				
Департаменти	40 с програмируеми: име (34 символа), цена, данъчна група,				
	вид на цената, единична транзакция и забрана				
	1 (ДЕП.00) без възможност за програмиране				
Артикули	до 99999 с програмируеми: име (34 символа), цена, вид на				
	цената, данъчна група, принадлежност към департамент,				
	налично количество, следене на количеството, баркод				
	(номенклатурен номер)				
Автобусни	100 линии с по 50 спирки, 8 вида билети с програмирана цена				
линии	за всяка комбинация между спирките				

ИНТЕРФЕЙСНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Тип интерфейс	наличност
Компютър USB VCP	Да
Компютър BlueTooth	Да
Компютър WiFi	Да *1
Баркод четец USB	Да *²
Flash памет USB	Да *²
Micro SD карта	Да *²

*1 Опция по заявка

*2 Изисква преходник USB MINI ОТG

Връзка с компютър

Поддържат се два основни режима:

Режим за програмиране и отчитане на ФУ. Използва се за обмен на данни за автобусни линии и други параметри. ФУ работи автономно, но е необходимо данните за продажбите да се обобщават и съхраняват в компютър.

Режим "ФИСКАЛЕН ПРИНТЕР" В този режим регистрирането на продажбите се извършва по инициатива на компютъра. Във фискалните бонове за продажба и сторно операции се отпечатва Уникален Номер на Продажба (УНП), който се получава от софтуера за управление на продажби.

Повече информация за протоколите на обмен, както и примерни програми и драйвери е налична в уебстраницата на производителя: <u>www.tremol.bg</u>.

Работа с баркод скенер

Използва се за бърза продажба на стоки и/или идентификация на оператор. Стоките трябва да са етикирани с баркод по стандартите EAN13, EAN8, UPC-A, UPC-Е, в това число и теглови баркод по стандарта EAN13. ФУ автоматично разпознава типа на баркода.

Работа с Flash памет и Micro SD карта

Използва се за трансфер на база данни за артикули, съдържание на КЛЕН и други.

ЗАХРАНВАНЕ НА ФУ

ФУ се захранва от придружаващия устройството адаптер, който би могъл да бъде за включване в стандартна електрическа мрежа или за включване към автомобилната инсталация.

ФУ притежава опция за работа с акумулатори, вградени в касовия апарат. Акумулаторите се монтират задължително от сервизна организация. Заряда на акумулаторите се извършва автоматично при включване на ФУ в ел.мрежата и трае около 4 часа при изтощени акумулатори. При напълно заредени акумулатори ФУ гарантира отпечатването на минимум 1500 бележки с по една продажба всяка и минимум 12 часа във включено състояние.

КОНСУМАТИВИ ЗА РАБОТА НА ФУ И ТЯХНАТА ЗАМЯНА

За отпечатване на документи се използва термохартия (ролка) с външен термочувствителен слой, широчина 57мм и диаметър до 48мм:

ФУ контролира наличието на хартиена лента, като при липса на такава и

опит за печат, работата му се блокира, а на дисплея се изписва Край Хартия

За продължаване на работата с ФУ е необходимо да се премахнат остатъците от старата и да се постави нова ролка в гнездото на принтера.

След натискане на клавиш С., ФУ продължава прекъсната операция:

ИНСТАЛИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ФУ

Инсталирането на ФУ представлява програмиране на задължителните реквизити на касовия бон, параметрите на данъчните групи, както и желаните параметри на автобусните линии, операторите, артикулите, департаментите и т.н.

Въвеждането в експлоатация (фискализацията) представлява процедура по активиране на фискалната памет на ФУ. Извършва се от представител на вписаната в паспорта на фискалното устройство сервизна фирма, с която има сключен договор за поддръжка, и в присъствието на задълженото лице.

При въвеждането в експлоатация, ФУ автоматично изпраща данни за вписване (регистрация) към сървъра на НАП, посредством вградения данъчен терминал. Процедурата е завършена само при положителен статус на регистрацията в сървъра.

Аналогично подобни данни се изпращат при промяна на регистрационните данни и при нова регистрация (след като ФУ е било дерегистрирано временно).

В резултат ФУ отпечатва фискален бон, с Типа на действието, данни за ФУ и ДТ, Регистрационен номер в сървъра на НАП (FDRID), дата и час на събитието.

ВИДОВЕ ДОКУМЕНТИ ИЗДАВАНИ ОТ ФУ

Всички издавани от ФУ документи (бонове) имат заглавна част, съдържаща данни за задълженото лице и обекта, и крайна част, съдържаща рекламен ред, поредния номер на бона, датата и часа на издаването му, типа (фискален, нефискален или служебен), както и индивидуалните номера на ФУ и на ФП.

До момента на въвеждане в експлоатация, всички документи издавани от ФУ имат означение "НЕФИСКАЛЕН БОН". Информацията за оборота се запомня само в оперативната памет на апарата.

След въвеждане в експлоатация се издават само фискални бонове или служебни бонове. Информацията за оборота се записва във фискалната памет на апарата.

След въвеждане в експлоатация, при отпечатването на всеки документ, чрез използване на стандартен SHA-1 алгоритъм, се генерира автоматично специално контролно число. Това число се записва и отпечатва в края на бона на два реда с по 20 символа.

След въвеждане в експлоатация, в Контролна Лента на Електронен Носител (КЛЕН) се съхранява пълното съдържание (без графичното и фискалното лого) на всеки отпечатан документ по реда на неговото издаване, с изключение на отчетите на фискалната памет и разпечатките на КЛЕН.

Документите за продажби, за извършени сторно операции, отчетите на ФП и дневния финансов отчет с нулиране и запис във ФП имат означение:

छ ФИСКАЛЕН БОН

Документи, удостоверяващи служебно въведени/изведени суми, дневния финансов отчет без нулиране (Х отчет), както и документи издаване във връзка с извършване на служебни операции, касаещи отчетността и програмирането на фискалното устройство, имат означение:

* СЛУЖЕБЕН БОН *

В края на всеки фискален бон за продажба /сторно операция, както и при дубликат на същите, се отпечатва уникален двумерен QR баркод във вида:

Кодът не се включва при формирането на контролното число и не се отпечатва на копия на документи за продажба/сторно операция от КЛЕН.

В QR баркода се съдържа информация за номер на фискалната памет, номер на документ, дата и час на издаване на документа за продажба/сторно, обща сума на продажбата/сторно операцията.

Освен информация, оформена в документи (бонове), ФУ отпечатва и друга (служебна) информация в режим "Програмиране" и при автодиагностика. Тази информация не е оформена в горепосочения формат (няма заглавни и рекламни редове, пореден номер и т.н.).

<u>Внимание!!!</u> В търговските обекти (по смисъла на Наредба Н-18 на МФ) е разрешено използването само на въведени в експлоатация фискални устройства.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМИТЕ НА РАБОТА НА ФУ

Прехода между режимите на работа с ФУ се осъществява чрез навигационните клавиши.

Входа в съответния режим става след избор на режима и въвеждане на правилната парола от клавиатурата.

Паролите могат да бъдат променени в режим "Програмиране". При забравена парола за режим "Програмиране" се обърнете към сервизната организация.

Режим Парола "Продажби" Регистрация на продажби, сторно 0 операции и служебни суми. "Авт. Линии" избор на текуща линия. Програмиране на 0 0 0 0 0 линии от приложна програма "Отчети Z" отчети с нулиране "Отчети X" отчети без нулиране 2 2 2 "**Програмиране**" програмиране на ФУ 3 3 3 3 3

Режимите на работа и паролите по подразбиране са:

РЕЖИМ ПРОГРАМИРАНЕ

Режимът дава възможност за конфигуриране на касовия апарат чрез задаване на стойности и параметри, така че работата с него да съответства на конкретното работно място и желанията на потребителя.

Общи принципи. Функционални клавиши

функция	клавиш
Отказване на започната операция и връщане към предходно меню	MODE
Преход в списъка с подменюта /параметри/	- +
Увеличаване / намаляване номер на програмиран елемент	PY ST
Задаване на номер на програмиран елемент	PLU
Вход в меню /подменю/ Промяна на параметър /величина/	T T T L
Отпечатване на помощна информация (хелп) и данни за програмираните стойности / величини	QTY

Конкретните параметри и стойности, групирани по техния смисъл и предназначение, са организирани в йерархична структура от менюта и подменюта за достъп. Чрез навигационните клавиши може да бъде достигнат всеки един параметър за всеки конкретен елемент (плащане, артикул, департамент, оператор, клиент). При достигането на съответната позиция, текущата стойност се визуализира вляво. В някой менюта /подменюта/ има възможност за бърз достъп до позиция. В този случай, съответния клавиш или комбинация от клавиши са визуализирани вляво преди текста, указващ съответното меню /параметър/.

<u>Внимание!!!</u> Някой параметри изискват допълнителен (сервизен) код, тъй като представляват важна фискална характеристика на ФУ. Моля при нужда от промяна се обърнете към сервизната Ви организация!

Структурата на режим програмиране е показана на следващата диаграма:

Пример: вход в режим "Програмиране":

Клавишна последователност	Дисплей
	Отчети Х 🛛 💷 💷
MODE	Програм
Избор на режим "Програмиране".	
	1 Параметри
3 3 3 3 3	2 Плащания

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим "Програмиране" и очаква избор на подрежим.

Подрежими на програмиране

За удобство програмирането е разделено на подрежими, достъпни чрез достигане на позицията им чрез навигационните клавиши или с натискането на директен клавиш:

- програмиране на конфигурации и параметри общи за ФУ;
- 2 програмиране на плащания;
- 3 програмиране на данъчни групи;
- 4 програмиране на департаменти;
- 5 програмиране на артикули;
- 6 програмиране на оператори;
- 7 комуникации в режим на програмиране и отчитане;
- 8 тестове на ФУ;
- 9 настройка на периферия и комуникационни параметри.
- У сверяване на дата и час.

Програмиране на предефинирани параметри и стойности

След	дос	тигането на п	озиц	ията на	даден	параме	этър,	текущата ст	ойно	ост се
визуализира,	а	натискането	на	клавиш	J A	води	до	промяната	Й,	като
последователно се изреждат възможните предварително зададени опции.										

Програмиране на цифрови стойности

Натискането на клавиш 🛓	води до вход в редакторски екран. Въвеждането
на цифрови стойности се извършва	посредством цифровите клавиши от 1 до 9
вкл. О и · и се потвърждава с	или с друг указан функционален клавиш.

Програмиране на символни стойности (имена)

Натискането на клавиш на символи се извършва по един от двата начина избрани от Параметър 31.

Програмиране на символи чрез кодова таблица

При този начин за всеки символ се въвежда код, съгласно таблица на съответствие. Всеки код се състои от два знака. Използват се цифровите клавиши и

клавиши от D1 до D4 PY ST съответно за знаци от A до F.

Таблица на съответствието между символите и тяхните кодове

БУКВИ Латиница	БУКВИ Кирилица	ЦИФРИ И СИМВОЛИ
A = 41 a = 61	A = 80 a = A0	SP= 20 @ = 40
B=42 b=62	Б = 81 б = A1	! = 21
C = 43 C = 63	В = 82 в = А2	™ = 22 [= 5B
D = 44 $d = 64$	Г = 83 г = А3	# = 23 \ = 5C
E=45 e=65	Д = 84 д = А4	\$ = 24] = 5D
F = 46 $f = 66$	E = 85 e = A5	% = 25 ^ = 5E
G = 47 g = 67	ж = 86 ж = Аб	& = 26 _ = 5F
H = 48 $h = 68$	H = 48 $h = 68$	` = 27
I = 49 i = 69	3 = 87 s = A7	(= 28 `= 60
J=4A j=6A	И = 88 и = А8	) = 29
K = 4B $k = 6B$	Й = 89 й = А9	: = 2A { = 7B
L = 4C $1 = 6C$	$\kappa = 8A$ $\kappa = AA$	+ = 2B = 7C
M = 4D $m = 6D$	Л = 8В л = АВ	, = 2C } = 7D
N = 4E $n = 6E$	M = 8C $M = AC$	-=2D ~=7E
O = 4F $O = 6F$	Н = 8D н = AD	. = 2E . = 7F
P = 50 p = 70	O = 8E $O = AE$	/ = 2F
Q = 51 $q = 71$	П = 8F п = AF	
R = 52 $r = 72$	P = 90 p = B0	0 = 30
S = 53 S = 73	C = 91 $C = B1$	1 = 31
T = 54 $t = 74$	Т = 92 т = В2	2 = 32
Ŭ = 55 u = 75	У = 93 У = ВЗ	3 = 33
V = 56 $V = 76$	$\Phi = 94$ $\Phi = B4$	4 = 34
W = 57 $W = 77$	X = 95 X = B5	5 = 35
X = 58 $X = 78$	Ц = 96 ц = В6	6 = 36
Y = 59 $y = 79$	Ч = 97 ч = В7	7 = 37
Z = 5A $z = 7A$	Ш = 98 ш = В8	8 = 38
	Щ = 99 щ = В9	9 = 39
	Ъ=9А ъ=ВА	: = 3A
	Ы = 9В ы = ВВ	; = 3B
	Ь = 9C Ъ = BC	< = 3C
	Э=9D э=BD	= = 3D
	Ю = 9Е ю = ВЕ	> = 3E
	Я = 9F я = BF	? = 3F

Програмиране на символи чрез клавиатура

При този начин всеки клавиш от цифровата клавиатура съответства на няколко символа, които се избират с многократно натискане на съответния клавиш. При по голям времеви интервал между две последователни натискания, курсорът се премества на следваща позиция автоматично. Видът на символите може да се превключва и се индицира за момент вдясно на екрана, съответно:

Абв ABC абв 123 abc АБВ Abc 123

Клавиш 📴 служи за превключване между главни и малки букви, а 📴 между кирилица и латиница.

Позициониране на курсора (редакторски клавиши)

И при двата начина на въвеждане на символи са възможни следните фукции:

функция	клавиш	
Преместване на курсора Вляво / дясно		-+
Изтриване на текущия символ	Delete	CL
Изтрива символа преди текущия	Н	VD
Вмъква празен символ преди текущия	Insert	Q
Позициониране на курсора в левия край Н	lome	PLU
Позициониране на курсора в десния край Е	End	FUNC

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОБЩИ ЗА ФУ ПАРАМЕТРИ И ВЕЛИЧИНИ [ПОДРЕЖИМ 1]

Конфигурации

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
Оформление бон	Подменю с Редове за оформление на бона Редове 5 до 8 се отпечатват само ако не са празни	Символна стойност (32 символа) Ред 1: <u>НАИМЕНОВАНИЕ НА</u> <u>ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 2: <u>АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО</u> <u>ЛИЦЕ</u> Ред 3: <u>ИМЕ НА ОБЕКТ</u> РЕд 4: <u>АДРЕС НА ОБЕКТ</u> Ред 5, 6, 7 и 8 – празни
Текст ЕИК	Текст предхождащ 13-те	Ло 8 символа – ЕИК
Изисква серв. код	символа за ЕИК по Булстат	
Шрифт КЛЕН	Височина на шрифта за отпечатване на КЛЕН	Предефиниран. Определя <u>височина ½</u> или 1/1 спрямо нормалната.
Каса място	Номер касово място	Цифрова стойност от <u>0001</u> до 9999

		1
Наситеност печат		Предефиниран 1, 2, <u>3</u>
Контраст дисплей		Предефиниран Опер. и Клиентски 01, 02 <u>05,</u> 10
Избор Лого	Номер на графично лого за отпечатване над бона	Предефиниран <u>0</u> до 1
Автом.изкл.	Време за автоматично изключване на ФУ	Предефиниран <u>ОFF</u> , 01, 02, 05, 10 мин.
Теглови баркод	Начални цифри определящи баркода като теглови	Цифрова стойност 28
Оператор баркод	Начални цифри за баркод използван за вход на оператор	Цифрова стойност 27
Пароли	Подменю за пароли за достъп до режими Z, X, P и ресет на пароли	5 цифри, съответно Z - 11111, X - 22222, P - 33333
Надбавка	Задава процент надбавка	Цифрова стойност от <u>0.00</u> до 99,99
Отстъпка	Задава процент отстъпка	Цифрова стойност от <u>0.00</u> до 99,99
Диапазон билети	Подменю за програмиране на диапазон от номера за билети	двойка числа от по 10 цифри: от 0000000001 до 99999999999 по подразбиране <u>от 1 до 0</u> (не е определен валиден диапазон)
Опер. парола	Позволява вход в режим "Авт. Линии" с паролата на оператор	Предефиниран <u>НЕ</u> , ДА
Дата тръгване	Позволява продажба на билети не само за текущия ден	Предефиниран <u>НЕ,</u> ДА
Свободен текст	Набор от текстове, които могат да бъдат отпечатвани при служебно въвеждане/извеждане на суми, като доп. информация	32 символа Ред 1 до 9 – <u>празни</u>

Системни параметри на ФУ

Следващата таблица пояснява смисъла на всяки един от тях:

Параметър	Пояснение за параметъра	Стойност подразбиране
01 Касов бон	Позволява режим на Издаване на бонове за продажба на стоки и услуги	НЕ не е разрешен
03 Рекламно лого	Печат на рекламен знак преди бона . Представлява файл във формат ВМР с размери 384 x 80B&W.	ДА отпечатва се
04 Подробен бон	Вид на отпечатване на продажби на стоки и услуги във фискалния бон съкратен - информацията за количество и единична цена се обединява на един ред, а ако количеството е единично не се изписва. подробен - информацията за име, количество, единична цена и сума се разпечатва на отделни редове.	НЕ съкратен вариант
05 Дробни числа Изисква серв. код	Работа с цели или дробни числа. Внимание!!! с промяната автоматично се преобразуват всички програмирани цени (например цена 10,00 става 1000 и обратно).	ДА дробни числа от вида 0,00
06 Задълж.ресто	Задължително въвеждане на сума преди плащане	НЕ не се изисква
07 Забрана войд	Забрана на корекции на продажби в бона	НЕ разрешени са

	Разпечатване на ДДС в клиентски			
00 000 - Kow	фискален бон	HE		
оэддс в оон	Разпечатване данъчните отчисления и нето	не се разпечатва		
	ДДС в бона	·		
11 Фиск вриштор		HE		
тт фиск. принтер	Газрешава режим Фискален принтер .	Автономен ФУ		
	Задава глобална работа с Брой места = 100	HE		
12 Макс бр. места	като не се изисква въвеждане на брой места	задава се брой		
	при избор на линия	места		
13 Валута	Работа с валута	HE		
15 326p Cp II	Забрана за работа със свободно въведени	HE		
15 Забр.Св.ц	цени на артикул	разрешени		
16 325p +/-	Забрана извършването на	HE		
16 Saop. +/-	отстъпки/надбавки	разрешени		
17 D. (DI 11-	Определя работата на клавиши D1 -D4 като	Dn		
17 Dh/PLUh	департаменти Dn или артикули PLUn	лепартаменти		
	Определя работата на клавища, като такъв за	допарталютт		
21 D4 / DEP	избор от списък или като департамент 4	D4		
	Автоматично сверяване на часовника на			
22 Авт. зимно/лят	лятно/зимно време- сервизна функция	ДА		
	Определя отпечатване на дуликат на билет	HE		
23 Дубл. детски билет	зададен като детски.	не се издават		
04.4	Автоматично отпечатване на отчет по			
24 Арт. в дн.отчет	артикули заедно с дневния отчет	HE		
25.0	Автоматично отпечатване на отчет по			
25 Оп. в дн.отчет	оператори заедно с дневния отчет	HE		
	Автоматично освобождаване на ФУ за друг			
26 Авт.изход	оператор след приключване на клиентски	HE		
	бон, ФУ излиза в режим очакване на парола			
	Забрана на проверка на контролна сума			
	при въвеждане на баркод. Позволява	HE		
27 Номенкл. номер	използването на баркода на артикула, като	контр. сума се		
	номенклатурен номер, без ограничение за	проверява		
	дължина и формат			
28 Печат баркол	Определя печат да допълнителен баркод	HE		
20 пенит оиркод	след клиенски фискален бон			
	Разрешени продажби от клавиатурата в	HF		
29 ФП с клавиатура	режим Фискален принтер. Позволява	Продажби от		
	маркиране на продажби от клавиатурата и от	клавиатура		
	персонален компютър			
30 Дубликат	Определя дали да се разпечатва дуоликат			
31 Въвеждане текст	определя начина на въвеждане на имена.			
	Скодова таблица или Обім клавиатура	Кодова гаолица		
	Определя работа с потверждение при	ДA		
32 Подтв. билет	билета се издава директно спед избора му В	изисква се		
	БРОЙ и без ресто	потвърждение		
	Разрешва режим на ниска консумация при			
35 Sleep	работа от акумулатори	HE		
	Определя подробен отчет по артикури	_		
36 Подр.отч.артикули	Подробно за всеки артикул или само	ДА		
	обобщени данни	Подробни данни		

ПРОГРАМИРАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ ИМЕ И КУРС НА ВАЛУТА [ПОДРЕЖИМ 2]

ФУ позволява работа със следните видове плащания:

- основно отговарящо на клавиш 🛓 отпечатва се винаги В БРОЙ, а се визуализира на дисплея като Лева
- допълнителни 1 до 8 с име според схемата за предаване към НАП;
- допълнителни 9 и 10 с програмируемо име, предавани към НАП като Резерв 1 и 2;
- валутно (с програмируеми име и курс към основното плащане и достъпно само при системен параметър 13 ВАЛУТА = ДА). Приравнява се към основното.

Позиция	Пояснения	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
Име	Възможно програмиране само на номера 9 и 10	12 символа. <u>Резерв1</u> и <u>Резерв 2</u>
Забрана	Позволява забрана на дадения вид плащане	Предефиниран: ДА, <u>НЕ</u>
Ресто	Определя дали да има ресто или сумата да се лимитира до дължимата	Предефиниран: <u>ЛИМИТ</u> , ДА
Курс	Възможно програмиране само на номер 11	Цифрова ст-ст от 0.000 до 999.99999 По подразбиране <u>1.95583</u>
Избор РҮ	Определя плащането като "бързо" (асоциира се към клавиш РҮ)	Предефиниран: - или + По подразбиране + за плащане 1 Чек

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАНЪЧНИ ГРУПИ [ПОДРЕЖИМ 3]

ФУ работи с осем данъчни групи за ДДС (А, Б, В, Г, Д, Е, Ж и З) с програмируеми стойности на данъчните ставки (коефициенти). При регистриране на продажба, оборота се натрупва към една от данъчните групи, според принадлежността на дадения артикул или департамент. Данъчните групи Д, Е, Ж и З могат да бъдат забранени за използване (състояние по подразбиране).

Внимание!!! Стойностите на данъчните ставки са регламентирани със закон. Променените стойности се записват във ФП на ФУ. *Програмирането изисква сервизен код*. Препрограмирайте само при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДЕПАРТАМЕНТИ [ПОДРЕЖИМ 4]

Департаментите се използват за разделяне на оборота по общ признак. В режим "Продажби" е възможно регистриране на директни продажби от департамент с програмирана или свободна цена.

Позиция	Пояснения	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
Име		34 символа. По подразбиране: <u>Деп.XX</u>
Цена	Задава програмирана цена за директна продажба в департамент	Цифрова ст-ст от <u>0.00</u> до 999999.99
Данъчна група	Задава данъчна група за директни продажби в департамент	Предефиниран: всички разрешени плюс * (забрана департамент) по подразбиране <u>Б</u>
Ед.транзакция	Задава автоматично приключване на клиентски фискален бон в брой при продажба в департамента	Предефиниран: ДА, <u>НЕ</u>
Свободна цена	Определя възможност за работа със свободна цена	Предефиниран: <u>ДА</u> , ЛИМИТ, НЕ

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ [ПОДРЕЖИМ 5]

Артикулите се използват за лесно регистриране на продажби на стоки или услуги по зададен номер или баркод (номенклатурен номер) с програмирана или въведена цена. Използването на артикули, позволява следенето на складова наличност за стоките и услугите, както и групирането им по департаменти.

Позиция	Пояснения	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
MMO		34 символа.
VIME		По подразбиране: АртXXXXX
Цена	Задава програмирана цена	Цифрова ст-ст от <u>0.00</u> до 999999.99
Свободна цена	Определя възможност за работа със свободна цена	Предефиниран: <u>ДА</u> , ЛИМИТ, НЕ
Данъчна група	Задава данъчна група за директни продажби в департамент	Предефиниран: всички разрешени плюс * (забрана артикул) по подразбиране <u>Б</u>
Департамент	Задава принадлежност към департамент	Цифрова ст-ст от <u>00</u> до 40
Следене к-во	Определя дали се следи налично количество на артикула и дали се разрешава или забранява работа с отрицателно количество	Предефиниран: <u>НЕ</u> , ДА+, ДА-
Баркод	Задава баркод /номенклатурен номер на артикула. Клавиш ^{CL} изтрива баркода Баркода може да се изчете от етикета на продукта със скенер	До 13 цифри, като последната е контролна сума за баркода
Export/Import file	Подменю за трансфер на база данни от и към външен носител и печат на всички програмирани артикули	
Бр. артикули	Задава броя на артикулите	Цифрова ст-ст от 1 до <u>99999</u>

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОПЕРАТОРИ. [ПОДРЕЖИМ 6]

ФУ позволява работа на до 20 оператора. По подразбиране ФУ работи с един оператор с парола "0". Ако е необходим по-голям брой оператори, то първо трябва да бъде зададен техния брой, а след това програмирани имената и паролите им за достъп.

Следващата таблица пояснява смисъла на всяка позиция:

Позиция	Пояснения	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
Име		20 символа. По подразбиране: <u>Оператор. XX</u>
Парола		6 цифри
Брой оператори	Задава броя на операторите	Цифрова ст-ст от <u>1</u> до 20

Програмиране парола на оператор посредством баркод скенер.

Избира се текущ оператор. Програмиране на операторски баркод се извършва със сканиране на предварително съставен баркод за съответния оператор. ФУ не допуска еднакви баркодове за различни оператори.

Баркода за оператор се състои от 13 цифри. Тълкуването на цифрите на баркода от ФУ е следното:

2 цифри – префикс на баркода (програмира се в общи параметри на ФУ);

3 цифри – първите три цифри от исканата парола, поставени в обратен ред;

2 цифри – остатък при делене на 100 на произведението на предходните три цифри;

3 цифри – следващите три цифри от исканата парола, поставени в обратен ред;

2 цифри – остатък при делене на 100 на произведението на предходните три цифри;

1 цифра – чек сума на баркода.

Пример: Парола 123456, Баркод: 2 7 3 2 1 0 6 6 5 4 2 0 4

КОМУНИКАЦИЯ С КОМПЮТЪР ЗА ПРОГРАМИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА ФУ [ПОДРЕЖИМ 7]

В този режим ФУ очаква команди по интерфейс за връзка с компютър.

ТЕСТОВЕ НА ФУ [ПОДРЕЖИМ 8]

В този подрежим е възможно да бъдат проверени функционално отделните модули на ФУ. Всеки един тест е достъпен чрез избор от меню или чрез натискане на директен клавиш (където такъв е указан).

НАСТРОЙКА НА КОМУНИКАЦИОННИ ПАРАМЕТРИ [ПОДРЕЖИМ 9]

В този подрежим се настройват комуникационните параметри на ФУ. Моля консултирайте се със сервизната организация при необходимост!

СВЕРЯВАНЕ НА ДАТА И ЧАС [ПОДРЕЖИМ VD]

Сверяване на дата и час се допуска само с дата, по-късна от тази на последния документ, записан в КЛЕН.

Датата се въвежда във формат ДД-ММ-ГГ. При опит за сверяване на дата, по-голяма от текущата с един ден, се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане. Следва въвеждане на час във формат ЧЧ-ММ

Сверяването на датата и часа е съпроводено с отпечатването на служебен бон, който се записва в КЛЕН.

КОНЦЕПЦИЯ НА ФУ ЗА ПРОДАЖБА НА БИЛЕТИ. ПРИЛОЖЕН СОФТУЕР

КОНЦЕПЦИЯ НА ПРОДАЖБИТЕ НА БИЛЕТИ С ФУ

Организацията на работа на ФУ включва програмирането на до 100 автобусни линии с дефиниран маршрут с до 50 спирки и възможност за разписание (времево отстояние след първа спирка и дефинирани часове на тръгване).

За всяка автобусна линия могат да бъдат дефинирани до 8 типа билет, като за всеки тип се определят име (тип билет) и следните характерни особоености :

- автоматично определяне на номер място на пътника.
- отстъпка/надбавка, задавана в момента на продажба на билета.
- час и дата на тръгване, равни на текущите (без значение в случай, че е зададено разписание за линията).
- отпечатване на наименованието на типа билет.
- издаване срещу талон за определена сума.(безкасово плащане). В този случай при издаването на билета от ФУ се изисква и задаване на номер талон, както и превозна цена според талона.
- изисква въвеждане на име на пътник (предвижда място за ръчно дописване на име на пътника).
- Стойност на процентна отстъпка/надбавка. При зададена такава тя се начислява автоматично при продажба на билет.
- Данъчна група за типа билет.

За всяка комбинация от начална и крайна спирка по автобусната линия, се задават превозни цени според типа билет.

ПРИЛОЖЕН СОФТУЕР ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ФУ

За задаване на организацията на ФУ за продажба на билети е предвиден специализиран безплатен софтуер наличен в уеб-страницата на производителя www.tremol.bg

След инсталирането се създават две изпълними приложения:

Приложение "ФУБУС" изпълняващо следните основни функции:

- Създаване на автобусна линия;
- Дефиниране на спирки за автобусна линия;
- Задаване на разписание за автобусна линия;
- Дефиниране на типове билети за автобусната линия;
- Задаване на превозни цени за маршрути по автобусната линия;
- Архивиране и четене от файл на данни за автобусни линии;
- Програмиране на данни за автобусна линия (линии) в ФУ;
- Четене от ФУ на данни за програмирани автобусни линии;
- Изтриване на данни за автобусни линии от паметта на ФУ.

Приложение "Фубус ЛИНИЯ" изпълнява следните допълнителни функции:

- Четене и задаване на текуща (обслужвана в момента) автобусна линия в ФУ;
- Четене и задаване на заети места за текущата линия;

Общ изглед на приложението "ФУБУС". Създаване на автобусна линия

Приложението представлява един основен екран разделен условно на лента с инструменти (команден ред) и полета с табове.

<i>-</i>	Р ФУБУС																	
📃 Изчистване 🔹 📴 От файл 🔹 🕞 Запис 📳 От ЕКА 🔒 Към ЕКА Порт: СОМ5 🔹 Скорост: 9600 🔹 🔍																		
Авт	гобус	ни лині	ни			Дe	тайли	за автобусна линия	Цени на	билети								
				Печат	Брой	Сг	ирки г	ю линията								Разписа	ние	
		Nº	Име	в бона	спирки			Дълг	о име		Кратк	о име	Относит	. Pear	тен		Час на	
	1	1	София - Варна		10		1	София IIE			Cœ-IIIE		00.00	1:30	10	▶ 1	06:00	
	2	2	Варна - София		10	1	2	Правец -разк дон			По		01-00	07:0	10	2	06:30	1
	3	3	Градска линия		1		3	Ябланица			964		01:30	07:3	20		07:00	
*								Саваница			Cone		02.20	00.2	20		07.00	
						_	4	Севлиево			севл.		02.20	00.2	20		07.30	
							5	Велико Гърново			B.I.		03:10	09:1	0	5	08:00	
							6	Антоново			Arr.		04:05	10:0	)5	6	09:00	
							7	Омуртаг			Ому.		04:50	10:5	50	7	10:00	
							8	Търговище			Tpr.		05:20	11:2	20	8	12:00	
							9	Шумен			Шу.		06:00	12:0	00	9	12:30	
							10	Варна			Варна		07:10	13:1	0	10	13:00	-
							лети											
									Автом.	Отст./	Час=	Печат	-	Име		Дан.	-	
								Гип билет	място	Надб.	текущ	тип	Галон	клиент	Отстъпка	група		
							1	Нормален								Б		
							2	Детски				•		•	20.00	Б		
							3	Пенсионерски	V	V		V			20.00	Б		
							4	Талон					V			Б		
							F									- F		
													B	версия 1.8.	7 - Copyright (	0 2013-201	9, Tremol Lt	d:

В таб "Автобусни линии" се въвеждат име и брой спирки за всяка автобусна линия. Имената на линиите се визуализират в ФУ след програмиране.

В таб "Детайли за автобусна линия" се дефинират спирки с дълго и кратко наименование, като броят спирки е дефиниран (и ограничен) според зададения за всяка атобусна линия. Краткото име се използва при разпечатване на карта на местата от ФУ.

В полето "Тръгване" за всяка спирка се дефинира времево отстояние след началната спирка за линията.

В таб "Разписание" се дефинират часовете на тръгване от начална спирка.

В таб "Билети" се създават типове билети, които могат да са различни за всяка атобусна линия.

Задаване на цени на билети за автобусна линия

В таб "Цени на билети" се избират маршрути за избраната линия. Маршрута представлява комбинация от начална и крайна спирка.

~	🗢 ФУБУС												
1	🗋 Изчистване 🔸 📴 🕐 т файл 🔹 🚽 Запис 🕘 От ЕКА 🛛 💽 Кън ЕКА Порт: СОМ1 🔹 Скорост: 9600 🔹 🔍 🗰 Комбинации												
Ав	Автобусни линии												
Г		N:	Име	Печат	Брой				Начална спирка	Крайна спирка	Нормален	Детски	Пенсионер
			71110	вбона	спирки	L	•	1	1. София ЦГ	2. Правец -разклон	6.00	6.00	6
	1	1	София - Варна		10	L		2	1. София ЦГ	3. Ябланица	7.00	7.00	7
	2	2	Варна - София		10	L		3	1. София ШГ	4. Севлиево	20.00	20.00	20
	3	3	Градска линия		1	L		4	1 CodualIE	5. Велико Търново	22.00	22.00	22
*						L		5	1. Cottua IIE	6. Антоново	25.00	25.00	25
						L		-	1. софия ці	0. Antonobo	23.00	20.00	
						L		6	1. София ЦГ	7. Омуртаг	27.00	27.00	27
						L		7	1. София ЦГ	8. Търговище	29.00	29.00	29
						L		8	1. София ЦГ	9. Шумен	31.00	31.00	31 💌
											Версия 1.8.7 - С		

При натискане на бутон "Комбинации " Комбинации се генерират всички възможни комбинации между спирки за съответната линия.

За всеки маршрут може да се програмират цени според типа билети за дадената автобусна линия.

Възможно е изтриването на маршрут в случаите на непълна комбинация. Това става чрез позициониране на маркера върху съответния ред и натискане на клавиш "Delete"

Архивиране и зареждане на автобусни линии

При натискане на бутон "Запис" от лентата с инструментите се отваря прозорец, указващ къде и под какво име да бъде записан (архивиран) файла в .bst формат.

Архивират се всички автобусни линии, дефинирани в текущата сесия на работа със софтуера.

Така записаният файл може да се използва в последствие, след като бъде зареден чрез бутон "От файл".

Програмиране на автобусни линии в ФУ

Програмирането представлява трансфер в паметта на ФУ на данни от текущата сесия.

ФУ трябва да е свързан с компютъра и да е в режим "- Line – " или в режим "Автобусни линии".

В командния ред трябва да бъдат избрани коректните "Порт:" и "Скорост" (комуникационен порт и скорост на комуникация).

Натиска се бутон "Към ЕКА", след което се отваря помощен прозорец със следните опции за програмиране:

Всичко за линия XXXXX – Програмират се всички данни за избраната линия

Добавяне на нови типове билети – програмират се само новите (различни от текущо програмираните) типове билети

Добавяне на цени – програмират се само новите (различни) цени

Всички данни – препрограмират се всички данни за всички линии.

Избира се някоя от опциите и се натиска бутон "Начало". Данните се записват във ФУ.

Програмиране	×
 1 - Всичко за линия (1) "София - Варна" 2 - Добавяне на нови типове билети 3 - Добавяне на цени 4 - Всички данни 	Начало Отказ

Четене на автобусни линии от ФУ

Представлява изчитане на всички програмирани в ФУ автобусни линии.

ФУ трябва да е свързан с компютъра и да е в режим "- Line – " или в режим "Автобусни линии".

В командния ред трябва да бъдат избрани коректните "Порт:" и "Скорост" (комуникационен порт и скорост на комуникация).

Натиска се бутон "От ЕКА". Данните се изчитат от ФУ и се визуализират от софтуера.

Работа с приложението "Фубус ЛИНИЯ".

Аналогично приложението представлява един основен екран разделен условно на лента с инструменти (команден ред) и полета с табове.

Табовете "Автобусни линии" и "Детайли за автобусна линия" визуализират данни, изчетени от паметта на ФУ или от файл. Данните са недостъпни за редакция.

В таб "Текуша линия и заети места" се визуализират данни за текуща линия и таблица със заетите места.

Четене и задаване на данни за текуща линия във ФУ

Ако във ФУ има определена текуща линия, то с натискане на бутон "От ЕКА" тя ще се визуализира в таба заедно със списъка на местата (свободни и заети).

Възможно е списъка на местата да бъде променен в приложението и след това програмиран обратно във ФУ с натискане на бутон "Към ЕКА".

При положение, че не са променени броят места и часа и датата на тръгване за текущата линия, данните се актуализират във ФУ без да се отпечатва бон.

При положение, че линията е променена, както и/или броят места и часа и датата на тръгване, актуализирането в ФУ е свързано с отпечатване на "Служебен бон", описващ операцията.

РЕЖИМ "Автобусни линии"

В този режим се избира текущата линия, за която ще се регистрират продажби на билети за пътуване, определя се броя места за линията, както и часа и датата на тръгване.

Когато не е избрана линия, последващата продажба на билети е невъзможна.

Достъпа до режима се осъществява с избор на режима и въвеждане на парола.

Чрез навигационните клавиши се избира някоя от заредените в паметта на ФУ автобусни линии и се потвърждава с

От цифровите клавиши се задава броя места в автобуса и се натиска []. При зададено разписание следва избор на час и дата на тръгване.

Функционални клавиши:

клавиш	Функция
— / +	Навигационни клавиши, служещи за избор от списък на линии и часове на тръгване
QTY	Отпечатване на списък на спирките
FUNC QTY	Отпечатва списък на линиите

Пример: Задаване на автобусна линия:

Пример: Задаване на брой места:

Tremol SB -KL	Клавиши. пояснения
Места:	
Пример: Задаване на	а начален час на тръгване:

Внимание!!! При промяна на текущата линия (брой места, час и дата на тръгване), ФУ изисква потвърждение - натискане на клавиш . Отпечатва се "Служебен бон", описващ операцията.

В този режим комуникацията с компютър е разрешена за програмиране на автобусни линии (например приложенията "ФУБУС" и Фубус ЛИНИИ").

РЕЖИМ "ПРОДАЖБИ"

В този режим се регистрират продажбите и се натрупва оборота на ФУ.

Основната функционалност е продажбата на БИЛЕТИ ЗА ПЪТУВАНЕ, а допълнителна – ПРОДАЖБА НА СТОКИ И УСЛУГИ.

Двете функционалности са описани поотделно.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМА

Достъпа до режима се осъществява с избор на режима и въвеждане на парола.

РАБОТА С ФУ ПРИ ПРОДАЖБА НА БИЛЕТИ ЗА ПЪТУВАНЕ Специфични особености.

Продажбите на билети се извършват по цени програмирани предварително в ФУ с помощта на софтуер.

Издаването на билет се извършва след избор на маршрут (комбинация от начална и крайна спирка) и на тип билет (само тип билет при градска линия).

Предварително програмираните параметри на даден тип билет указват следните възможности след неговия избор:

- ръчно задаване на номер място на пътника;
- задаване на процетна отстъпка / надбавка;
- указване на дата и час на тръгване;
- задаване на име на пътника.

Според стойността на параметър 32 (Потвърждаване билет) билета се отпечатва директно без потвърждение с плащане В БРОЙ и без ресто (П32=НЕ) или се дава възможност за въвеждане на сума и вид плащане (П32=ДА).

Начин на работа. Функционални клавиши

След първоначален вход в режима се избира начална спирка. Това става

чрез навигационните клавиши или с клавиш 🖭 и въвеждане на номер с цифровите клавиши. Избора се потвърждава с 🦉.По аналогичен начин следва избор на крайна спирка.

Следва избор на тип билет. Типа на билета може да бъде избран чрез навигационните клавиши или директно с клавиши [р] до [р4] (Гм [р1] до [р4]).

Ако избраната автобусна линия е градска (има програмирана само една спирка), след вход в режима се преминава директно към избор на тип билет.

Ако типа билет е с програмирано задаване на място и/или отстъпка и/или дата и час на тръгване и/или име на пътника, то тези данни следва да се въведат.

Следва потвърждаване или директно издаване на билета.

Функционални клави	лши,
клавиш	Функция
— / +	Навигационни клавиши, служещи за избор от списък на спирки и типове билети
PLU	Директен избор на спирка със задаване на нейния номер
D1 до D4	Бърз избор на тип билет от 1 до 4
FUNC D1 do D4	Бърз избор на тип билет от 5 до 8
T T T T	1-ва функция: Потвърждаване на избор (в меню); 2-ра функция: Плащане В БРОЙ (при потвърждаване на билет П32=ДА)
PY	Плащане в допълнителен вид (при потвърждаване на билет П32=ДА)
FUNC	Плащане от доп. вид от списък (следва избор при потвърждаване на билет П32=ДА)
VD	Връщане към меню за избор на начална спирка
QTY	Отпечатване на списък на спирките
FUNC	Отпечатване на карта със заетите места (използват се програмираните кратки имена на спирки)
FUNC	Отпечатва отчет на текущата линия (брой продадени билети, отстъпки и общ оборот без нулиране)
FUNC	Приключване на линия (Отпечатва се отчет на линията с нулиране)

Примери. Клавишна последователност Избор на маршрути и тип билет

Пример: Избор на начална (крайна) спирка

Пример: Избор на тип билет

Дисплей	Клавиши. пояснения		
Тип билет:	🗕 🕂 🕺 Избор чрез навигационни клавиши		
Нормален 22.00	D1 ÷ D4 Директен избор с клавиш		

След избора на билет, при опредена работа без потвърждение и без задаване на място и/или дата на тръгване, билета се отпечатва директно, в противен случай се преминава към въвеждане на допълнителна информация.

След издаване на билет ФУ се връща в позиция за избор на крайна спирка (началната вече е зададена). Връщането към меню за избор на начална спирка може

да стане с натискането на клавиш 🔽.

Задаване на номер място на пътника, дата и час на тръгване и отстъпка от превозната цена

Пример: Задаване на място на пътника

Дисплей	Клавиши. пояснения	
Място: ∎	0 ÷ 9	

Пример: Задаване на дата и час на тръгване					
Дисплей	Клавиши. пояснения				
Дата: 14-11-2012	0 ÷ 9 Въвеждат се само последните две цифри от годината!				
Час: 10:23					

Пример: Задаване на отстъпка/надбавка от превозната цена

Дисплей	Клавиши. пояснения
%Отст/Надб:	0 ÷ 9 — +
0.00	Въвежда се процент

Потвърждение на билет. Плащане с въвеждане на получена от клиента сума

Потвърждаването на билет става с указване на тип плащане, а при желание за изчисляване на ресто, с въвеждане на получена от клиента сума и тип плащане.

	За	плащане	В	БРОЙ	се	използва	клавиш 🧎	J,	ако	се	въведе	сума	се
изчисля	за р	есто											

Допълнителни плащания са възможни само върху цялата сума. Използва

клавиш РҮ или 🕬 РҮ

Пример: Плащане в брой с въвеждане на сума.

Дисплей	Клавиши. пояснения
Антоново ?	о ÷ э
10.60	Бъвежда се сума и вид плащане

Издаване на билет срещу талон със задаване на номер талон и сума Пример:

Tremol SB -KL	Клавиши. пояснения
Тип билет:	<u>Г</u>
Талон	Потвърждаване на типа билет
По документ №:	0 ÷ 9 Въвеждане номер на талона
∎	документ за билета (до 10 цифри)
Антоново ?	0 ÷ 9 Д
Въведете сума:	Въвежда се сума на талона

Издадения билет представлява "фискален бон" с превозна цена, равна на сумата по талона и плащане в тип "Талон". Допълнително в бона на отделен ред се изписва и номера на талона.

Г

Примерни бонове за билети и линии

	НИМЕЛОВНИИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 104593442 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ ЗДДС N BG104593442
	ОТЧСТ ЛИНИЯ София – Варна Дата на тръгване: 19-03-2019 Час на тръгване: 06:00
НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 104593442 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ ЗДДС N ВG104593442 Избрана Линия: София – Варна Места: 058 Дата на тръгване: 19-03-2019	N Билет тип отст. сума София ЦГ Велико Търново 0000600187 Нормален 0.00% 22.00 София ЦГ Велико Търново 0000600188 Двупосочен 20.00% 22.00 София ЦГ Велико Търново 0000600188 Двупосочен 20.00% 22.00 София ЦГ Севлиево 0000000190 Талон 0.00% 20.00 Брой Билети
час на тръгване: 06:00 000547 18-03-2019 17:15:46 ж СЛУЖЕБЕН БОН ж 2К970045 50970045 E68922F14847031FABFB 93C8E0E1F1CCCD650223	Обща сума

Избор на линия

HARREHODALINE HA DARLAMELIOTO RULE

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задълженото лице ЕИК 104593442 Наименование на обект Адрес на обект Зоос N вс104593442	#0
#0001 Иванов	
БИЛЕТ ЗА ПЪТУВАНЕ N: 000000187 Соия ЦГ - Велико Търново Тръгване: 19-03-2019 06:00 Място: 11 Превозна цена *Б	CC Tr Dr C/ Dr Dr Tr N
	00
ССС ФИСКАЛЕН БОН ZK970045 50970045 50970045 S00AB829ECA66D0463BA 17580A310B151E239359 5000000000000000000000000000000000000	Z

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ – ЕИК 104593442 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ ЗДДС N BG104593442 #0001 Иванов БИЛЕТ ЗА ПЪТУВАНЕ N: 0000000190 София ЦГ - Севлиево Тръгване: 19-03-2019 06:00 Място: 15 Превозна цена *5
Эб.   ФИСКАЛЕН БОН   ZK970045   50970045   20C30EB1D115470B7303   263D689AF97FE54C7F9E

нормален билет

билет платен с талон

РАБОТА С ФУ В РЕЖИМ ПРОДАЖБА НА СТОКИ И УСЛУГИ Специфични особености.

За да бъде достъпна продажбата на стоки и услуги, системен параметър П01 (Касов бон) трябва да е със стойност ДА. В противен случай са възможни единствено въвеждане и извеждане на служебни суми, както и сторно операции.

Прехода към режима става чрез натискането на клавиш т след вход в режим "Продажби" (от което и да е меню за издаване на билети). Връщането към режим на издаване на билети става при приключен (незапочнат) клиентски фискален

бон с натискането на клавиш [vp], при което ФУ се връща на меню за избор на началната спирка.

С регистрирането на каквато и да е продажба започва издаването на клиентски фискален бон.

Единично количество се подразбира и не е необходимо да се въвежда.

Приключването на бона става чрез плащане (едно или повече) достатъчно за покриването на натрупаната междинна (дължима) сума.

При приключен или незапочнат клиентски фискален/сторно бон могат да бъдат издадени бонове за служебно въведени или изведени суми.

Дубликат на клиентски фискален/сторно бон може да бъде издаден само веднъж след приключването му преди започване на нов бон.

Някои функции могат да бъдат програмно забранени чрез съответния системен параметър.

Функционални клавиши

Съответстващите им функции (действия) са дадени в следващите таблици. В някой случай преди клавиша трябва да се въведе число въвеждащо номер, цена, количество, сума и т.н.

Действия извън клиентски фискален бон:

Действие	Клавиш
Изход от режима	MODE
Връщане в режим продажба на билети за пътуване	VD
Извеждане/въвеждане на служебни суми	число 🗕 🕇
Издаване на сторно фискален бон. Следва описване на сторнирания документ.	PY
Отпечатване на дубликат на последния бон (при Парам 30 Дубликат = ДА)	%-

Действия в клиентски фискален бон:

Действие	Клавиш
Натрупване в департамент с програмираната му цена	D1÷D4

Касов апарат за продажба на билети за превоз TREMOL SB

Натрупване в департамент с въведена цена	число D1 ÷ D4
Натрупване в департамент с въведена цена и избор от списък (при П21=ДА)	число D4
Натрупване на артикул с програмираната му цена по въведен номер	число
Въвеждане на свободна цена на артикул или департамент	число
Задаване на продавано количество	число ОТҮ
Показване меню-списък от департаменти (при П21=ДА)	D4
Показване меню-списък от артикули	PLU
Изчисляване и печат на междинна сума	ST
Вход в меню въвеждане на баркод на артикул	
Отстъпка/Надбавка с програмиран процент	— / +
Отстъпка/Надбавка с въвеждане на процент	число 🗕 / 🕇
Отстъпка/Надбавка с въвеждане на стойност	число ГШС
Корекция (Воид) на последната продажба	VD
Вход в меню Корекция (дълбок войд) на предишна продажба	CL VD
Плащане в брой на цялата дължима сума	O A
Въвеждане на свободен текст	FUNC 96+
Плащане в брой с въвеждане на получена сума	число
Плащане "бързо" от допълн. вид на цялата дължима сума	PY
Плащане "бързо" от допълн. вид с въвеждане на получена сума	число РҮ
Плащане от доп. вид от списък на цялата дължима сума (следва избор)	FUNC PY

Плащане от доп. вид от списък с въвеждане на получена сума (следва избор)	число FUNC РҮ
Плащане на цялата дължима сума във валута	ю Б Б
Плащане във валута с въвеждане на получена сума	ST ST число

Действия в меню-списък от департаменти/ артикули:

Действие	Клавиш	
Преход в списъка с подменюта /параметри/	— / +	
Въвеждане на цена	РРС число РРС или 🕹	
Въвеждане на продавано количество	атү число атү или	
Вход в меню за търсене на артикул по прогр. име	PLU	
Продажба на избраната позиция от списък	TOT-4	
Отказване на започната операция и изход от меню	MODE или CL	

Цената и продаваното количество могат да бъдат зададени и извън (преди влизането) в меню-списъка. В този случай е достатъчно да се избере позиция и да се потвърди продажбата.

Пример. Регистриране на продажби в департамент и на артикул и плащане

Клавишна последователност	Дисплей	
5 (ay)	кол.	5.000 0.00
	Деп 01	50.00
Продажба с количество 5 с цена 10 в департамент 1.		
	Деп 03	
Продажба с единично количество в департамент 3 с програ	мирана цена	12.80 12.80.
	кол.	1.500 0.00
8 PLU	Арт 00008	10.00
Продажба с количество 1.5 на артикул 8 с програмирана цен	на 10.20	10.20

ST	М.СУМА	73.00
Изчисляване и печат на междинна сума		
	Лева	73.00
Приключване в брой. Отпечатва се фискален бон за продаж	ба	

Регистриране на процентни отстъпки и надбавки

Процентни отстъпки (надбавки) могат да се правят както върху последната продажба, така и върху междинна сума. Във втория случай отстъпката (надбавката) се разпределя върху продажбите, формиращи междинната сума.

Стойностни отстъпки (надбавки) могат да се правят, както върху последната продажба, така и върху междинна сума. Във втория случай отстъпката (надбавката) се разпределя върху продажбите, формиращи междинната сума.

Корекции в клиентски фискален бон

Корекции са възможни само преди приключване на бона (преди започване на плащане).

Корекция "непосредствен войд" представлява коригиране на последната транзакция в бона (продажба или отстъпка/надбавка). Тя може да се изпълни многократно, коригирайки последователно в обратен ред всички регистрирани продажби в бона.

Корекция "дълбок войд" представлява коригиране на коя да е операция в бона (последна или предишна).

При корекция "дълбок войд" на продажба, върху която е правена отстъпка или надбавка, заедно с продажбата се анулира и направената отстъпка (надбавка).

Допълнителни видове плащане. Пресмятане на ресто. Смесено плащане.

ФУ позволява различни видове плащания освен плащане "В брой", достъпни

с натискането на "бърз клавиш" РУ или избор от списък - клавиши 🔤 РУ.

Допълнителните плащания по подразбиране са безрестови - т.е. с лимит до дължимата сума. Това може да бъде променено в режим програмиране.

Ако преди натискане на клавиш за плащане се въведе получена сума, ФУ автоматично изчислява ресто спрямо дължимата сума. Рестото се изчислява във вида на плащането, ако това е позволено при програмирането.

Когато въведената получена сума е по-малка от дължимата, се изчислява ОСТАТЪК, който може (следва) да бъде покрит от следващи плащания.

След започване на плащане се разрешават единствено други плащания или функция "изчисляване на междинна сума".

Издаване на копие на клиентски фискален бон (ДУБЛИКАТ)

Издаването е възможно само при ПАРАМ 30 = ДА. Издава се СЛУЖЕБЕН БОН, който е копие на предходния фискален, включително и QR кода.

Продажба на артикули посредством баркод скенер

Сканира се баркода на стоката, която трябва да се продаде, и за която предварително са били програмирани цена и баркод. Преди сканирането е възможно да се зададе количество и цена.

ФУ поддържа баркодове на стоки по стандартите EAN13, EAN8, UPC-A и UPC-E.

Като частен случай на EAN13 може да се използва теглови баркод. Този вид баркод носи в себе си информация за номера на артикула в ФУ и количеството му (до 5 разряда). Този вид баркодове не трябва да се програмират като параметри на артикула. Необходимо е да се програмират само началните две цифри в общите параметри на ФУ.

Примерни бонове за продажба на стоки и услуги

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задълженото лице
ENK 104593442
HAMMEHUBAHME HA OBEKI
300C N BG104593442
#0001 Иванов
00001 KA0E
LyMa*b
CVMPHE 1 20
00002 MNH. BODA
Сума*Б
00003 БЕЗАЛК. НАПИТКА
Lума*Б2.60
Обща сума4.80
В БРОЙ ЛВ
2 Артикула
000560 18-03-2019 17:32:00
回婚論回
Part Anna a
13221 223
(1) 非法的
Deniel Bridler Bride
вс: ФИСКАЛЕН БОН
ZK970045 50970045
5E977472787A1A87416C
C809EF0BC16B2E2CC7A8

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦ ЕИК 104593442 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ ЗДДС N BG104593442 «ООО1 Иванов ОФО04 ЕКСТРа Багаж	) anite Ie
Нальавиан 70 00%	10.00
	5.00
UBILA CYMA	
Всичко. ДДС*Б	13.00 1.70 11.30 10.00 3.00 3.00
000561 18-03-2019	17:33:14
	ta o marti 🔹 •
аран и скален и скален и	50H
ZK970045	50970045
5567EE961838A1428BB4	
D1CD7AE2DB0E9FC011E6	

Фискален бон за стоки и услуги с корекция на стока

Фискален бон за стоки и услуги с процентна надбавка и печат на ДДС в бона

СЛУЖЕБНО ВЪВЕЖДАНЕ И ИЗВЕЖДАНЕ НА СУМИ В БРОЙ

Тези суми се добавят (изваждат) към касовата наличност в брой общо за ФУ и за съответния оператор, без да променят реализирания оборот.

Примерни бонове за служебно въведени / изведени суми

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задълженото лице	HA
СИЛ ТОТОРОТТА НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АЛРЕС НА ОБЕКТ	
3AAC N BG104593442	
#0001 Иванов Служебно въвелени:	#0001
В БРОЙ ЛВ	в БРО
000568 19-03-2019 09:48:53 * СЛУЖЕБЕН БОН * ZK970045 50970045 56E0C887B38DFCCF04C0 1F3E4D63EBC2C3CA9E5A	00057 ⊯ ZK976

СТОРНО ОПЕРАЦИИ

Това са операции, регистриращи рекламация или връщане на стока, при операторска грешка, след приключена сметка на клиента.

При отварянето на СТОРНО документ (започване на сторно операция) ФУ автоматично изисква въвеждане от клавиатурата на следните данни, а именно:

СТОРНО ПРИЧИНА: операторска грешка и връщане/рекламация;

Документ N: - въвежда се номера на документа, по който ще се извършва операцията;

Дата и Час - въвеждат се последователно датата, часът, минутите и секундите на издаване на сторнираният документ;

Индивидуален номер на ΦП - това е номерът на фискалната памет на ФУ, от което е издаден сторнираният документ. Когато документът е издаден от същото

ФУ, номера се въвежда автоматично с натискане на клавиш

- УНП (Уникален номер на продажба) - може да бъде пропуснат с натискането на клавиш . Въвежда се само в случай, че сторнираният документ е издаден от устройство, работещо в състава на СУПТО (софтуер за управление на продажбите в търговски обект).

След въвеждането на всички данни, на дисплея на ФУ се изписва предупредителен надпис СТОРНО!

След това документът се формира по същия начин, както клиентския фискален бон за продажба на стоки и услуги.

При сторниране на билет за превоз се използва програмиран артикул /департамент/ с име "Билет".

Сторно документът се приключва задължително с плащане "В Брой".

Оборотът от издаденият документ се записва във фискалната памет на ФУ в отделни "сторно" регистри.

При извършване на сторно операция се извършва проверка за касова наличност във ФУ. Не се допуска извършване на сторно операция при недостатъчна касова наличност, с изключение на случаите на сторно операция при операторска грешка.

Примерни бонове за сторно операции

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 104593442	ЕИК 104593442
Наименование на обект	Наименование на обект
Адрес на обект	Адрес на обект
Зддс N BG104593442	Зддс N вб104593442
#0001 Иванов	#0001 Иванов
СТОРНО	СТОРНО
ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА	ВРЪЩАНЕ/РЕКЛАМАЦИЯ
Документ: 000548/18.03.2019 17:16:14	ДОКУМЕНТ: 000560/18.03.2019 17:32:00
ФП: 50970045	0П: 50970045
БИЛЕТ	00001 КАФЕ
Сума*Б	Сума*Б
ЭЭ ФИСКАЛЕН БОН ZK970045 50970045 83DF76005D575D94B01A 5234785CA8E3D3A993BD	СК970045 ZK970045 7FB043DC1DA0CCEB884F EE8AB8AA49049ABE5b21

ОТЧИТАНЕ НА ФИСКАЛНОТО УСТРОЙСТВО

В отчетите на ФУ се съдържа информация за всички продажби, движението на паричните средства, движението на стоковите наличности по артикули и т.н. В зависимост от избрания режим се извършва четене и/или нулиране.

ИЗБОР НА РЕЖИМ

Изборът на режима се осъществява с последователно натискане на клавиш

мос, до достигане на позиция за режими Отчети Z или Отчети X и въвеждане на съответната парола. При правилно въведена парола се влиза в меню за избор на тип отчет.

ВИДОВЕ ОТЧЕТИ

Общ принцип е че в режим Отчети Z се извършва четене с нулиране, а в режим Отчети Х само четене.

За удобство отчетите на ФП, КЛЕН са налични и в двата режима, въпреки че при тях се осъщестява само четене.

Дневен отчет "Отчети X". Дневен финансов отчет "Отчети Z"

Отчетът се стартира, с натискането на клавиш съответния ред от менюто.

Дневния отчет разпечатва следните регистри:

- Департаментни регистри;
  - За всеки департамент поотделно:
    - натрупаният директно в департамента оборот от съответната дан. група;
    - продадено количество;
    - натрупаните от артикули принадлежащи към департамента обороти по данъчни групи;
    - общата сума оборот от продажби за департамента;
    - общата сума оборот от сторно операции (без операторски грешки) за департамента;
  - Общо оборот от продажби по департаменти;
  - Общо оборот от сторно операции (без оп. грешка) по департаменти.
- Дневни регистри:
  - Брой клиенти;
  - Надбавки брой и стойност¹⁾; -
  - Отстъпки брой и стойност1; -
  - Корекции брой и стойност¹;
  - Корекции надбавки брой и стойност¹); Корекции отстъпки брой и стойност¹);
  - -
  - -

  - Сторно връщане/рекламация брой и стойност¹); Сторно операторска грешка брой и стойност¹); Сторно намаление дан. основа брой и стойност¹); -
  - Получени от оборот продажби суми по съответните плащания 1); -
  - Служебно въведени брой и стойност¹; Служебно изведени брой и стойност¹;
  - -
  - Общо налични в брой 1)
  - Оборот, Нето стойност и ДДС от продажби за всяка разрешена дан. група
  - Общ оборот от продажби по данъчни групи

- Оборот, Нето стойност и ДДС от сторно за всяка разрешена дан. група
- Общ оборот сторно по данъчни групи

1) отпечатват се само, когато са ненулеви

В края на отчета се отпечатват още:

- Номера на последния документ
- номера на текущата КЛЕН

Когато отчета е изпълнен в режим **Отчети Z** се извършва нулиране на всички отпечатани регистри. Оборотите се записват във ФП. Допълнително се отпечатва информация за:

- Сума оборот, Сума нето ст-ст и Сума ДДС натрупани от продажби за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ;
- Сума сторно оборот и Сума ДДС натрупани от сторно операции (за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ);
- ЕИК по Булстат на Сервизната организация;
- Дата на валидност на сервизния договор;
- поредния N Блок фиск. памет, под който е записан отчетът във ФП;
- пореден номер на Нулиране Z.

Внимание !!! Дневните финансови отчети с нулиране и запис във ФП следва да бъдат извършвани в края на всеки ден, в който е работено с Фискалното устройство с цел обобщаване на дневните обороти. Те представляват важен документ и трябва да бъдат съхранявани по начина и в предвидения от нормативните уредби срок.

След отпечатване на дневен финансов отчет с нулиране в режим **Отчети Z** задължително се проверява изправността на комуникацията с мобилния оператор. Резултатът от теста се индицира на дисплея. При констатирана неизправност на връзката в три поредни финансови отчета работата на ФУ се блокира до установяване на връзка. Дневния финансов отчет се нулира без потвърждение, а разпечатването му продължава и след прекъсване на захранването.

Отчета по департаменти се нулира задължително заедно с дневния, независимо дали се разпечатва според стойността на параметър 23. Оборотите от продажби се записват във ФП, като съответно за тях е възможно да бъде направен периодичен отчет от фискалната памет.

С помощта на параметри 24 и 25, е възможно заедно с дневния отчет, автоматично да бъдат стартирани и отчетите на артикули и оператори. В този случай те се отпечатват преди дневния, като се нулират без потвърждение, а самостоятелното им стартиране в режим "Отчети Z" е забранено.

Отчет по билети "Отчети Х, Ζ"

Отчетът се стартира директно с натискането на клавиш 3 или с натискане на клавиш 5 при позициониране на съответния ред от менюто.

Разпечатва се справка за издадените билети за периода от предходния отчет с нулиране. Когато отчетът е стартиран от режим **Отчети Z**, регистрите се нулират.

Отчет по департаменти "Отчети Х"

Отчетът се стартира директно с натискането на клавиш 4 или с натискане на клавиш 5 при позициониране на съответния ред от менюто.

Разпечатват се без да се нулират департаментните регистри.

Справки по артикули "Отчети Х"

Обединени са в подменю, което се достъпва директно с натискането на клавиш 5 или с натискане на клавиш 2 при позициониране на съответния ред от менюто.

В подменюто с натискане на директен клавиш или с натискане на клавиш

при позициониране на съответния ред се отпечатват съответно:

Налични количества;

Програмирани цени;

Обороти по артикули за периода.

Отчет по артикули с нулиране "Отчети Z"

Отчетът се стартира директно, с натискането на клавиш 5 или с натискане

на клавиш три позициониране на съответния ред от менюто. Разпечатват се оборотите и продаденото количество по артикули за периода от предходния отчет с нулиране.

Справки по оператори "Отчети Х"

Обединени са в подменю, което се достъпва директно с натискането на клавиш 6 или с натискане на клавиш 2 при позициониране на съответния ред от менюто.

В подменюто с избиране на номер оператор и натискане на клавиш се отпечатват регистрите за суми за сътветния оператор отделно за периода от предходния отчет с нулиране.

При програмирана работа само с един оператор, отчетът се стартира директно без подменю.

Отчет по оператори с нулиране "Отчети Z"

Отчетът се стартира директно с натискането на клавиш 6 или с натискане

на клавиш 🖞 при позициониране на съответния ред от менюто.

Разпечатват се и се нулират регистрите за суми за всеки един оператор по отделно за периода от предходния отчет с нулиране.

Стандартизирани отчети на фискалната памет "Отчети X, Z"

Отчетите извършват четене и отпечатване на оборотите и специалните събития, записани във фискалната памет, за зададен период.

Отчетите на ФП следва да бъдат извършвани ежемесечно и ежегодно с цел обобщаване на дневните отчети. Те представляват важен документ и следва да бъдат съхранявани по начина и в предвидения от нормативните уредби срок.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) С натискане на клавиш 1, при позициониране на съответния ред от менюто, след което на дисплея се извежда подканяща информация на всяка стъпка от въвеждането на входни данни за отчета. Този метод е по-интуитивен и не е необходимо запомнянето на клавишна последователност.

2) Според регламента в Наредба Н-18 на МФ клавишна последователност, а именно:

1	🛐 начална дата 🖤 крайна дата 🔽 детайлен отчет по дати;
11	ST начална дата 🕅 крайна дата 🔽 съкратен отчет по дати;
2	ST нач. номер блок ФП जि краен блок ФП № детайлен отчет по блокове;
12	ST нач. номер блок ФП ☐ краен блок ФП № съкратен отчет по блокове;

Допълнителни отчети на фискалната памет "Отчети X, Z"

Отчетите извършват четене и отпечатване на допълнителни данни, записани във фискалната памет за зададен период.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) Чрез меню, като в последната стъпка след задаването на периода, се избере дадения вид отчет от подменю или се натисне директен клавиш.

2) Чрез клавишна последователност, като след задаване на край на периода се натисне директен клавиш съответно:

PLU Служебен - само специални събития (нулиране RAM, смяна на КЛЕН и др.);

([D1]) Департаменти - включват само оборотите от продажби по департаменти; DEP

PY Плащания - включват само регистрираните плащания.

Четене на данни от КЛЕН "Отчети Х, Z"

Отчетите извършват четене и/или отпечатване на съдържанието на КЛЕН по зададен период и по зададен критерий.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) Чрез меню;

2) Чрез директен клавиш съответно:

D1 Отчет на КЛЕН по дати :

D2 Отчет на КЛЕН по дневен отчет;

D3 Отчен на КЛЕН по номера на бонове;

Пълен отчет на КЛЕН.

За всеки от горните отчети е възможно прилагането на следните критерии (филтри), чрез избор на позиция или директен клавиш както следва:

- 1 фискални продажби, 2 фискални сторно, 0 Всички бонове,
- 3 Служ. въведени,

Служ. изведени,

5 Дневни Z отчети,

6 Дневни Х отчети,

7 Други отчети;

За всеки от тях са възможни следните действия: Печат; Запис на SD карта памет; Запис на USB Flash памет:

Изчисляване на текущ оборот. Печат на налични суми "Отчети Х"

Данните са за периода от предходния дневен отчет с нулиране. Текущия оборот се визуализира, а наличните суми се разпечатват.

Възможни са два начина за стартиране на отчета:

1) Чрез меню;

2) Чрез директен клавиш съответно:

ST визуализация на текущ оборот, изчислен от КЛЕН;

РУ Отпечатване на наличните суми.

Експорт на съдържанието на КЛЕН в CSV файл "Отчети X"

Съгласно изискванията на Наредба Н-18 на МФ, ФУ трябва да осигурява възможност за експорт на съдържанието на КЛЕН в структуриран вид.

Когато ФУ работи автономно е възможно това да стане с помощта на външен носител памет.

Операцията се стартира чрез меню, като се задава период (аналогично както при четене на данни от КЛЕН и тип на външния носител.

Операцията също така е възможна и в режим на комуникация с компютър, като в този случай файлът се генерира от приложния софтуер.

ПРИМЕРНИ ОТЧЕТИ

Отчет по билети

наименование на задрес на задрес на задре еик то- наименовании адрес ни зддс и во ОТЧет 1	задълженот пженото ли 1593442 е на обект 1 обект 1 обект 1 04593442 5илсти	o anie Ue
До 18-03-2019		
София -	варна	
Нормален	1	22.00
Двупосочен	1	17.60
Предплатен	1	
Талон	1	20.00
0500:	4	59 68
Билети = 0		1
000558	18-03-2019	17:26:15
* СЛУЖЕБ	ЕН БО	H *
ZK970045		50970045
BE78DC8FF8	4E94766848	
3D2488ECA1	BZ87E969B8	

Дневни отчети

НАИНЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задъженото лице Ени 104593442 Наиненование на обект Адрес на обект Зддс N вб104593442
ÚT4ет департаленти депот билет от артикули: оборот+5
Дел02 Дел 02 От артикули: Оборот+Б
Делөз дел өз Dт артикули: Оборот+Б2.60
Сума
радбавки 0 Отстълки 8 зр.
Корекции 0 Сторно връцане/рекламация 2 9.00
Сторно операторска гремка в Сторно накаление дан, основа в
получени от оборат продажби: В брой Лв
Служ. въредени 1 В Брой ие
Дневен оборот, ДДС * * * * * * * * * * ОDC *A 2 = 0.60
Оборот (0.00) Нето ст-ст (0.00) Начислен ДДС (0.00) ПОС «Б. – 15.00)
адстор 4 - 15.00 Оборот
ДДС #Б X = 25.00 Оборот
ДДС *Г X = 9,60 Оборот
Óbi, obopot

Сторно аборат. МС	
* * * * * * * *	X K
DIC #8 # : 0.60	т. т
ÚSDODT	0.90
Нато ст.ст	0,00
Homeson Inc	0,00
nashiriten alle	
ДДL ¥Б X = 15,80	
UBDPOT.	
Нета ст-ст.	
начислен идс	1.17
AAC *8 % = 25.00	
060PDT	
Нето ст-ст	6.00
Начислен ООС	6.00
000 + 2 = 9.00	
060PDT	6.00
Нето ст-ст	6.00
Начислен ООС	6.00
And second approximation of the second	A& A
иби сторна обарот	9.UN
* * * * * * * *	4 2
	889 66
EVNA HATA CT-CT	765 05
Coma ALC	124 55
CONTRACTOR AND	
CANS CIDDED GEORGE	67.00
	02.00
Cyno AAC	0.00
	\$ \$
и писл. дикумент	066219
KARA N 001	
LEPSU3: 101593112	
ДО: 12-03-2020	A4.10
N БЛОК ФИСК. Памет	0042
Нулиране Z	3
008577 19-03-2019	10:00:01
BO MACRADEH	50H
70070045	C007004F
LN710010 804E070E14071707CE07	26970845
000003000104231/93U003	
3E30649105106EEZ/386	

дневен финасов отчет с нулиране и запис във ФП (Z отчет)

наименование на задълженото лице адрес. На задълженото лице	
ЕИК 104593442 НАМИЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
ALPEC HA OBERT	
300C N B6104593442	
Отчет департаженти	
Qen01 EMAET	
От артикули:	
08UPU1+D	
Qen02 Len 02	
ОБОРОТ*5	
Цепоз Дел Өз Ат артыкуан:	
0EGPDT*6 2.60	
Cuna 12.80	
Суна сторно от Деп	
OHEBEH OTVET	
Брай клиенти 5	
Надбавки О	
UTCTЪПКИ 1 8.80	Сторно аборат, ДДС
Ксрекции 0	
Сторно връцане/рекланация 2	ДДС «А X = 0,00
Сторно операторска грецка 🛛 🕅 🕅	06DP0T
Сторно намаление дан. основа 🛛 🛛 🕅	Hours and 000 0.00
Получени от оборот продажби:	00° v5 v - 15 M
В БРОЙ ЛВ	Ддс 40 ж = (3,00 Обородт 9,60
Слух: въведени 1	Hero ct-ct. 7.83
В БРОЙ ЛВ	Начислен ДОС 1.17
В БРОЙ ЛВ	DAC +B x = 25.00
Овцо налични:	06DPQT
р БРЦИ ЛВ	Нета ст-ст
Диевен аварот, ДДС	Начислен дцолого полого полого полого в 60
* * * * * * * * * * * M(*A 2 = 0.00	111L *1 X = 9.00
ОБОРОТ	060P0T0.00
Нето ст-ст	Hauwines 000 0 000
AAC *6 % = 15.00	
OBDPOT	USU, CTUPHU UBUPUT
Неги СТ-СТ	* * * * * * * * * *
AAC *B X = 25.00	К Посл. дакумент 000575
ОБОРИТ	KAEH N 031
Начислен ДДС	
ДДС »Г X = 9,00 Останат	000576 19-05-2019 09:59:40
Нета ст-ст	* UJ9#EDEH DUH *
Начислен ДДС	4554918558274447582D
OBN, OBOPOT	FA77RA58A10FA1FA84CF
	EUG20100110EUTEU01CI

дневен отчет (Х отчет)

Отчети на ФП

НАНИЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задълженото лице ЕИК 104593442 Наименование на обект Адрес на обект	
ЗДДС N BG104593442 Астайлси	* * * * * * * * * * CUMA DEODOT DOC
ME LOUALD	060001*A A A
otyft ha owckadha dawft	AAC #A
	060P0T*6
01 0012 JLD 0012	AAC+5
Въвелена в експлоатацио:	060P0T*8
12-03-2019 17:30:00	AAC+B
ADC 02 OT 500K 0011	U60POT*I
13-03-2019 17:17:00	ŊŊL.≉I
A= 0.00 B= 15.00	050 OSODOT 48 AA
B= 25.00 F= 9.00	05u0 DAC 6.26
BROTHN HWC DA	* * * * * * * * * *
12 07 2010 13.70.00	СТОРНО ОБОРОТ, ДДС
12-02-2019 17:20:00	050POT#Á
Телефонен номер: 359989384948	ДЦС¥П 0.00
SIN INSI: 284013099984948	060P01#0
12-03-2019 17:30:00	050001±8 0.00
	DC*B 0.00
БЛОК 0042 19-03-2019 10:00:01	ОБОРОТ#Г
U60POT*A	ДДС∗Г
05000T*B 0.00	
050001*D	ОБЦ СТОРНО ОБОРОТ
050 050PDT 48 00	VБЦD ДДС
Сторно оборотжа 0.00	
Сторно оборот*5	N Поса, документ — — — — — — — — — — — — — — — — — — —
Сторно оборот«В	1 18-01 April 000010
Сторно оборат*Г0.00	000580 19-03-2019 10:07:24
ОБЦ СТОРНО ОБОРОТ	вс ФИСКАЛЕН БОН
и писл. дакумент 000576	7K970045 50970045
NJER N 001 0666070616071007CBD7	0C69B12E58B6D082C744
000002000010201/30L000 302666401001000020340	9F3027C15456C52A8847
JL3001710310DLL2/300	

Детайлен отчет на фискалната памет по зададени начален и краен номер блок ФП

	СУМА ОБОРОТ, ДДС
	060PDT*A0.00
	AAC+A 0.00
	050P0T#5 48.00
	IIIC#5 6.26
	050pnt#B A AA
HARMEHODALINE HA BARLAVENATA MULE	00C+B 0.00
ΔΩΘΕΓ ΜΑ ΘΔΑΊΣΑΨΕΝΛΤΑ ΛΜΗΕ	050001#6
CHU 40/202442	00.0
	ддс.«1
HNNHEHUBAHNE HH UBERT	Оси всерох 40.00
AUPEL HA OBERI	0cup 800
ЗДДС N BG104593442	VBЦU ДДС
CNRDATEH	
S DER FLICT	
otyet ha omckadha damet	000-00
	ЦЦС#П
ОТ дата 19-03-2019	UEDPOT*6
До дата 19-03-2019	ЦИС*Ь
	050P0T*8
Въведена в експлоатация:	ЩЦ.¢В
12-03-2019 17:30:00	060POT*F
ДДС 02 ОТ БЛОК 0011	ANC*F
13-03-2019 17:17:00	
A= 0.00 5= 15.00	ОБИ СТОРНО ОБОРОТ
B= 25.00 [= 9.00	Общо ДДС
	* * * * * * * * * *
дробни числа	KAEH N OT 01 AO 01
12-03-2019 17:30:00	N Посл. документ 000576
Телефонен номер: 359989384948	000579 19-03-2019 10:04:07
SIM INSI: 284013099984948	FOR ANCHADEL FOU
12-03-2019 17:30:00	WICHTIEH BUH
	2K970045 50970045
БлОК 0041 19-03-2019 09:40:50	867BAEA30562DD188133
БЛОК 0042 19-03-2019 10:00:01	A41CE74995FC4705A9B5

1

Съкратен отчет на фискалната памет по зададени начална и крайна дата

Отчети по Оператори и Артиулен

НАММЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задълженото лице Еик 104593442 Наименование на обект
HAPEL HN UDERT 3000 N 86104593442
Ötyet onepatopn
OT 19-03-2019
An 19-03-2019
NANCHTN 5
отстытки <u>1</u> 8 80
Надбавки О
Корекции О
Сторно връцане/рекламация 2
Store operation consulta
Сторно намаление дан основа О
Получени:
В БРОЙ АВ
Върнати:
Служ. въведени 1
В БРОИ ЛВ
Служ, изведени разви служ, изведени разви служ, изведени с
* * * * * * * * * *
Оператори = 0 2
000578 * СЛУЖЕБЕН БОН * ZK970045 50970045
9BD381A3974C42EEFCA0 1C474625AC03ABDE8B36

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ Адрес на задълженото лице ЕКН 104593442 Наименование на обект Ароес на осечит		
310C N BG194593442		
Отчет артикули		
DT 19-03-2019 Qo 19-03-2019 00001 Kanf		
0EQPDT*5		
Пр.Кол. 3,000		
Старна обарот		
Старна кал		
06002 NИН. ВОДА Обарот*Б		
00003 БЕЗАЛК. НАПИТКА Оборот#Б		
Сума		
880581 * Служебен Бон * 2K978045 D856E8EA4A065924C25E2 7866F78692D3688F7FBA		

Отчет по Оператори

Отчет по Артикули

Отчети на КЛЕН

плинепиониме из злувименито лице
АДРЕС НА ЗАДЪЛФЕНОТО ЛИЦЕ
LNK 101533112 NAMMENORANNE NA OFENT
300C N B6184593442
отчет контролна лента
От БОН 000572
До Бон 000576
KAEH N 01
КЛ на Z отчет N 004Z
НИЧИЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕМК 104593442 НАМИЕНОЗАНИЕ НА ОБЕКТ
ALPEC NA OBERT 300C N 86104593442
SUBET 3A FILTURAHE
N: 000000191
Таъгване: 19-03-2019 06:00 Масть: 1
Дауросочен Превозна цена +5
силонат чатначдалат и чатнач исца отсталка+5 20.30% 0.60
Обща Сума 35.20
В БРОЙ ИВ
060572 19-03-2019 89:53:28 ФИСНАЛЕН БОН - КОЛИЕ
ZK978345 50970045 A7E35935C68C17558EC7
6CB8317105FF7980D612
прес на заделенито лице
HAMMEHORAHNE HA OFEHT
SARC N B6101593112
Служевно изпедени:
D DPD4 /10
8/9/92 10 03 2016 00.54.03
060523 19-03-2019 89:54:02 * CHEMELECH FOIL *
060523 19-03-2019 09:54:02 ≥ CJ90EEEE 601 + 26970345 50970045 868678010759006€432+
060523 19-03-2019 09:54:02 × CI90EDEN F011 * 50970045 069605110760D6644324 7703325066142F36831 Hevine Booleham to dopartematic Jinge
060523 19-03-2019 09:54:02 × C1900EDEN F011 * 26970345 50970045 36970045 50970045 37033250065142736531 Hevinengement in signatemento intige 001955 in signatemento intige 001955 in signatemento intige
060523 19-03-2019 09:54:02 × C1900LDEN F011 * 2K970345 50970045 36970045 50970045 37033250065142F36651 HMMHENGBMMME NA 364248ENGTO JHQE 000%20 HA 36428442 HMMHENGBMME HA 36593442 HMMHENGBMME HA 3658142 HMMHENGBMME HA 365814
060523 19-03-2019 09:54:02 * Служдый Бит * 50970045 80970045 50970045 77033500614254 17033500614254 ничненовисне на заралженото лице одлес на заралженото лице инте на заралженото лице инте на заралженото лице ниченование на обент одлес на обент одлес на обент 130ДС N 56134593442 (Йтнет Билети
060523 19-03-2019 09:54:02 26970345 СЛУСЕНТ БОЛ * 50970045 365087801(2750D6614224 27033254066142736631 нечислорение на задъяженито лице орге ЕНК 104593442 начиенование на обент парес на обент адаляеното лице Какенование на обент адаляеното лице обрет ЕНК 104593442 0ТЧЕТ БИЛОТИ 3000 N 06134593442 0ТЧЕТ БИЛОТИ
060523 к слементь Бил * 50970045 2697004 2697000 2697000 2697000 2697000000 2697000000000000000000000000000000000000
060523   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   50970045   50970045   26970345   50970045   50970045   26070045   50970045   50970045   270332506614275005614274   50010   0444   019924   3001050   0444   019924   3001050   0444   019924   01001050   0444   019924   01001050   0444   019924   01001050   0444   019924   01005034   01444   019924   01402   000647   01903   2019   20048   00140   01903   2019   20048   00140   01903   2019   1   35.28
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   27033250661427536631   0400   0400   1000000000000   10000   0400   1000000000000000   0400   0400   1000000000000000000   0400   0400   1000000000000000000000000000000000000
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   270332506614275025631   1444   104466406444   104593442   104466406446   104593442   104466406446   104593442   104466406446   104593442   104466406446   06644   3000 N 86134593442   07407 БИЛЕТИ   01407 БИЛЕТИ   07407 БИЛЕТИ   01407 БИЛЕТИ   135.20   00408   Варныд   135.20   200674   19-03-2019   09:54:52   000574   19-03-2019   019-03-2019   09:54:52
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   27033250661427536231   1040   1040   10000000   1040   1040   0000000   1040   1040   0000000   1000   1040   0000000   1000   1040   0000000   1000   1040   0000000   1   35.20   00000000   1   35.20   0000000   1   35.20   0000000   1   35.20   00000000   1   35.20   00000000   1   35.20   00000000000   1   35.20   000000000000000000000000000000000000
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   50970045   50970045   26970345   30870010760064324   50970045   2703325066142750056442   001950442   001950442   00195240   00141   3012   00141   3012   05134593442   019593442   01941   01912   05134593442   01441   3012   01014   05134593442   01441   3012   01101   05134593442   01441   3012   01101   05134593442   01441   3012   0111   3012   0533542   01441   0111   3012   0533542   01441   0111   01101   01011   35.23   0102574   01011   1   35.23   09:54:52   50970045   01011   52081151905   50970045   50970045
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   50970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   27033250661427   301256614324   30126   100000   100000   10000   10000   10126   100000   2012   10126   100000   1   35.20   100000   1   35.20   1000004   200574   19-83-2019   93:54:52   200574   19-83-2019   93:54:52   200574   19-83-2019   93:54:52   200574   19-83-2019   93:54:52   200574   19-83-2019   50970045   2012520152000   50970045   50970045   2012520152000   50970045   50970045   2012520000   201252000   50970045   201252000000000000000000000000000000000
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   50970045   50970045   26970345   50970045   50970045   26970345   30500614324   50970045   270332506614274   3041051010   1044   04050444   1041593442   10416402   04050446   40593442   104164044   04050446   40593442   10416   1   30405   46134593442   01401   46134593442   10416   1   30405   46134593442   01401   46134593442   10416   1   3102   46134593442   01401   46134593442   135.20   0490046   1   35.20   060074   19-03-2019   35.20   0400574   19-03-2019   99:54:52   0400574   19-03-2019   99:54:52   04090045   1000570045   50970045   01005790045   50970045   50970045   01005790045   50970045   50970045   01005790045
060523   19-03-2019   09:54:02   28970345   С.О.Ф.С.ЕН. БОП. *   50970045   28970345   3680780107760066142736631   104000   197033254066142736631   104000   10400   197033254066142736631   10400   10400   197033254066142736631   10400   10400   197033254066142736631   10400   10400   1000000   10400   10400   10100000   10400   10400   119-03-2019   1   35.20   1000000   1   35.20   10000000   1   35.20   10000000   1   35.20   100000000   1   35.20   1000000000000   1   35.20   1000000000000000000000000000000000000
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   6.09000601 5001 *   50970045   26970345   3696706014276000614324   50970045   270332640614276000614324   10000   10000   20000000000   19000000000000000000000000000000000000
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   • СЛИСЕЛЕ БОЛ •   50970045   260704   • ОДНАСТИВИНЕ •   1000000   260704   • ОДНАСТИВИНЕ   • ОДНАСТИВИНЕ   260704   • ОДНАСТИВИНЕ   • ОДНАСТИВИНЕ   260704   • ОДНАСТИВИЛОВИНЕ   • ОДНАСТИВИЛОВИНЕ   2607045   • СЛОЖЕВ ВОЛНО   35.28   2600574   19-03-2019   99:54:52   2600574   19-03-2019   99:54:52   2600574   • СЛОЖЕВЕН БОН •   50970045   0101790045   • СЛОЖЕВЕН БОН •   50970045   0101790045   • СЛОЖЕВЕН БОН •   50970045   0101790045   • ОДИКСКОНО ВИЦЕ   • ОДИКСКОНО ВИЦЕ   0101790045   • ОДИКСКОНО ВИЦЕ   • ОДИКСКОНО ВИЦЕ   0101790018   • ОДИК
060573   19-03-2019   09:54:02   26970345   36970045   50970045   26970345   36970045   50970045   26970345   36970045   50970045   26970345   36970045   50970045   26970345   36970045   50970045   26970345   36970046   10110   26970345   369700410   10100   26970345   369700410   10100   26970045   01900   00001   260370   06134593442   01400   260370   06134593442   01400   260370   06134593442   01400   260370   06134593442   01400   260370   1   35.28   2600374   19-03-2819   99:54:52   260970045   010079001   52081151905   260970045   010079001   52081151905   260970045   010079001   52081151905   260970045   010079001   100000   26001   190053442   0000045   26001
0605/3   19-03-2019   09:54:02   26970345   36970045   56970045   26970345   36970045   56970045   26970345   369700454   56970045   26970345   369700454   56970045   26970345   369700454   56970045   26970345   369700454   56970045   26970345   369700410   0444   26970045   3605746   100447   26970045   1   35.28   26970045   1   35.28   26970045   1   35.28   26970045   1   35.28   26970045   1   35.28   26970045   1   35.28   26970045   10027900520019.000   50970045   26970045   100279001520019.0000   3697045   26970045   100279001520019.0000   36970645   26970045   100279001520010.0000   36970645   26970045   100279001520010.00000   36970645   26970045   10027900152001010.00000   36970645   <
060573   19-03-2019   09:54:02   x CDMLDER 501   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   26970345   50370045   260704   100574   260704   100574   2607045   50370045   2607045   50370045   2607045   50370045   2607045   50370045   2607045   50370045   2607045   50370045   2607045   50370045   2607045   50370045   26070045   50370045   26070045   50370045   26070045   50370045   26070045   50370045   26070045   50370045   26070045   50370045   26070045   10012901152051151905   2607004
060573   19-03-2019   09:54:02   060573   • СЛЕМЕЛЕН БОЛ •   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970045   50970045   26970345   30970046   101111   2697045   30970442   101111   2697045   101425   50970442   01401   101593442   01401   01501   10111   3002   105134593442   017401   50134593442   01401   3002   01501   10111   3002   105134593442   01401   01501   10111   3002   100141   35.23   01501   1   35.23   0997045   0997045   01501   1   35.23   0997045   09970045   01501   50970045   50970045   09970045   01501   50970045   50970045   09970045   01011   5001151905
060573   19-03-2019   09:54:02   060573   • СЛЕМЕЛЕН БОЛ •   50370045   26970345   50370045   50370045   26970345   3036061+32736631   0446   77033250661+32736631   0446   0416593442   00466-40244   0416593442   0446   01476-400-4046   10416   0446   01476-400-4046   10416   0446   01476-400-4047   10416   0446   01476-400-4047   10416   0446   01476-400-4047   10416   0446   01476-400-4047   104593442   0446   01476-5019   05134593442   0446   01477-4019   1   35.23   004074   19-03-2019   09:54:52   0400574   19-03-2019   09:54:52   0400574   19-03-2019   09:54:52   0400574   19-03-2019   09:54:52   04004   100125201151:905   0446   040170   10125201151:905   0446   040170   10125201151:905   04442
060573   19-03-2019   09:54:02   060573   • СЛЕМЕЛЕН БОЛ •   50370045   26970345   • СЛЕМЕЛЕН БОЛ •   50420   26970345   • СЛЕМЕЛЕН БОЛ •   50420   1001000000000   • ОДНАВЕЛОВ •   000000   1001000000000000000000000000000000000

ПЛИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕНН 104593442 Ноннекование на обект офрес на обект заде и асточиства Отчет департаменти Делаз БИЛЕТ От артикули: 060P0T%5 .6.69 genez gen ez От артикули: 060007+6 3.60 gen83 gen 83 От артикули: 12.80 C VPId Суна сторно от Вел..... 0.00 AHEBEH OTHET Бера клиенти ь, Haasaska Ð Отстылка 1 8.80 Нарекции 02 торно вездане/зекланация 9.80 Сторно операторска грешка Сторно наналение дан. основа Θ ē нажьдочь точаар то инэнулоП В врай лв 48.89 Служ. въведени Слув. Ваведени В БРОЙ ЛВ Слув. Изведени В БРОЙ ЛВ Оъци наличны: В вале 25.80 общо на В весе ив 114.60 . **OGDBOT** .....Ð.80 Hera cr-cr. 0.30 Начислен ДДС. ДДС »Б 2 = 15.00 0.00 OCOPOT. 48.00 Истонт-ст Начислен ЛАС ДШС +6 х = 25.00 Бодорт 41.74 6.26 Начислен ДДС G. 83 Сторно знарно , ДДС 84C +6 * * * * * * . 3.08 BEDDOT. Herr cr-cr Него ст-ст. 0.03 Начисаен ДДС 0.03 ДДС +Б х = 15.00 Аблеат 9.03 Нетв ст ст 7.03 Начислен ААС 1.17 ДАС +8 z - 25.60 Оборчи 0.03 060FGT Here cr-cr. G. D3 ОБЩ СТОРНО ОБОРОТ..... • • • • • • • • • • N Песл. докунент ИЛЕН N 391 880575 008576 19-33-2019 09:59:40 · CAUXEBEH SOH · 28970045 \$6978045 05509185F82C400C502D E822BA58A1DEA1EA84CF 19-03-2019 10:56:47

Отчет на КЛЕН по зададени начален и краен номер на бон

АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ

ГРЕШКА В ОПЕРАТИВНАТА ПАМЕТ НА ФУ "НУЛИРАН РАМ"

В случай на некоректни данни в оперативната и / или енергонезависимата памет на ФУ, на дисплея се изписва съобщение Нуливам RAM, което се отпечатва и на принтера.

ФУ влиза в процедура по инициализация на паметта, започваща със сверяване на текуща дата и час.

На дисплея се извежда датата на последния документ записан в КЛЕН, която е и най-ранната която може да бъде въведена при сверяването.

Въвежда се първо датата във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с . При опит за сверяване на дата, по-голяма с един ден от предложената, се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане.

При коректно въведена дата се преминава към въвеждане на час. Часът се

въвежда във формат ЧЧ-ММ и се потвърждава с

ФУ записва събитието във фискална памет на ФУ и отпечатва служебен бон със тип, дата и час на събитието, както следва:

"Нулиран RAM B" в случай на повреда в оперативната памет

"Нулиран RAM R" в случай на повреда в енергонезависимата памет.

При изправна енергонезависима памет, всички параметри на ФУ, както и натрупаните обороти се възстановяват. Нулират се единствено текущи данни в буфера за печат.

При неизправна енергонезависима памет, всички параметри се установяват по подразбиране, а оборотите не се възстановяват. Те могат да бъдат изчислени от съдържанието на КЛЕН, а параметрите следва да бъдат препрограмирани.

ГРЕШКИ ВЪВ ФИСКАЛНАТА ПАМЕТ НА ФУ

В случаите на открита грешка във фискалната памет, на дисплея се изписва съобщение от вида указан по-долу, при което ФУ е блокирано до намесата на сервизен техник.

Таблица с видовете грешки във фискалната памет:

Съобщение на дисплея	Значение		
Фискална грешка Грешна CRC	Грешна контролна сума в блок от фискалната памет		
Фискална грешка Неуспешен запис	Грешка при запис във ФП		
Фискална грешка Пълна памет	ФП е запълнена		
Фискална грешка Липсва ФП	ФП липсва		
Фискална грешка Грешна ФП	Грешка при четене на ФП		
Фискална грешка Лимит RAM reset	Изчерпан лимит на блокове във ФП за нулиран RAM и и изтрита ЕКЛ. Максимум 200 записа.		
Фискална грешка Лимит дес.точка	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на десетичната точка. Максимум 50 записа.		
Фискална грешка Лимит дан.проц.	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на данъчните проценти. Максимум 10 записа.		

ГРЕШКИ В КЛЕН. РАБОТА С КЛЕН, РАЗЛИЧНА ОТ ТЕКУЩАТА

В случаите на открита грешка в КЛЕН, на дисплея се изписва съобщение Повредена КЛЕН!!!, при което ФУ е блокирано до намесата на сервизен техник.

В случай на необходимост от прочитане на данни от КЛЕН различна от текущата (предишна или от друго у-во със същия формат), е необходима намесата на сервизен техник. В този случай ФУ изписва съобщение Различна КЛЕН!!!. В специално сервизно меню достъпно след отваряне на ФУ, са разрешени отчети на поставената КЛЕН. След поставянето на текущата инициализирана КЛЕН, работата на ФУ продължава нормално.

ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ

В процеса на нормална работа с ФУ са възможни грешки от неправилна манипулация, препълване или други блокировки.

	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		
Съобщение на дисплея	Ситуация	Значение	Начин за отстраняване
ЭАБРАНЕН	продажба на департамент или артикул	Забранена операция	натиснете ^{СL} започнете друга операция
НЕ Е ОТКРИТ	продажба на артикул с баркод	липсва артикул с такъв баркод	натиснете ^{СL} започнете друга операция
-КОЛИЧЕСТВО	продажба на артикул	наличното количество на артикула е недостатъчно	задайте ново налично количество
! Препълване !	в режим "Продажби"	сумата е по-голяма от максимално допустимата	натиснете ^{СL} започнете друга операция
Препълване буфер	в режим "Продажби"	достигнат е максималния брой продажби в бона	приключете бона в желания вид плащане
ГРЕШКА	непосредствен войд	изчерпани са всички разрешени за корекция продажби	натиснете ^{СL} започнете друга операция
Въведете сума!	приключване на сметка	задължително въвеждане на сума	приключете бона като преди това въведете сума
-Сума	служебно извеждане на суми	няма достатъчна налична сума	натиснете започнете друга операция
Недостатъчна Касова наличност	Сторно	няма достатъчна налична сума	натиснете [с] започнете друга операция
Диапазон билети!	при опит за започване на билет	изчерпан е диапазона от номера за фактура	В режим "Програмиране" задайте нов диапазон
!Отчети Z: TTL!	в режим "Продажби"	препълнена сума в дневен отчет	направете отчета в режим "Отчети Z"
!Отчети Z: 5 !	режим "Продажби""	препълнена сума в отчет артикули	направете отчета в режим "Отчети Z"
!Отчети Z: 6 !	в режим "Продажби"	препълнена сума в отчет оператори	направете отчета в режим "Отчети Z"
!Неизпр. данни !	в режим "Продажби"	ФУ е блокиран до изпращане на данните	Консултирайте се със сервизната организация

СЪОБЩЕНИЯ ИЗПИСВАНИ НА ДИСПЛЕЯ НА ФУ

НЯМА	ВРЪЭКА	MO!	След дневен отчет с нулиране	Липсва комуникация с мобилния оператор	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервизната организация
			Запомнете номера на грешката		
ДТ	ГРЕШКА	XX	Обърнете се към сервизната организация, като цитирате номера		
			грешка		

СЪОБЩЕНИЯ ЗА ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ, ОТПЕЧАТВАНИ НА ПРИНТЕРА

Съобщение на принтера	Значение	Необходими действия
СПАД НА НАПРЕЖЕНИЕ	Пропадане на захранването по време на печат или при отворен клиентски бон	ФУ е завършил започнатата операция
ВНИМАНИЕ ! СВОБОДНИ XX ЗАПИСА !	Остават XX броя записи във ФП	Осигурете навременна подмяна на фискалната памет
ФИСКАЛНА ПАМЕТ ЗАПЪЛНЕНА !	Фискалната памет е пълна и е достъпна само за четене.	Фискалната памет трябва да бъде подменена
ВНИМАНИЕ ! НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН !	КЛЕН е с оставащи по-малко от 30000 свободни реда	Осигурете навременна подмяна на КЛЕН

БЛОКИРОВКИ ПРИ ПРОГРАМИРАНЕ

ФУ не позволява препрограмирането на някои стойности и параметри, преди извършването на отчети с нулиране или изпълнено друго условие. Списъкът на тези стойности и параметри е даден в таблицата:

Промяна на параметър	Необходими условия
П05 (дробни / цели)	Нулирани всички отчети на ФУ
П13 (работа с валута)	Нулиран дневен финансов отчет
П24, П25 (автоматично стартиране на отчети заедно с дневния)	Нулирани дневен финансов и съответния отчет
Редове за оформление на бона	Нулиран дневен финансов отчет
Текст предхождащ ЕИК	Нулиран дневен финансов отчет
Каса - място	Нулиран дневен финансов отчет
Данъчни ставки	Нулиран дневен финансов отчет
Валутен курс	Нулиран дневен финансов отчет
Име и данъчна група на департамент (само, за които има оборот)	Нулиран дневен финансов отчет
Име и данъчна група на артикул (само, за които има оборот)	Нулиран отчет артикули
Цена на артикул (за който има оборот) при системен параметър П15=ДА	Нулирани дневен финансов; артикули
Оператори	Нулиран отчет оператори
Диапазон от номера за билети	Нулиран RAM или изчерпан диапазон или неизползван диапазон
Възстановяване на параметри по подразбиране	Нулирани всички отчети на ФУ